

ROMANOS

San Pablopa K'art'a P'ãda Romade P'ani Ijãapataarãmaa

San Pablo, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a p'ãji. Pablo judío paji. Tachi Ak'õrepa Moise-maa ùraa p'ãpida pia k'awa baji, fariseo pada perã. Irua na k'art'a p'ã pëiji Romade p'ani ijãapataarãmaa; judiorã, judio-eerãmaa paara. Na k'art'a p'ãdade Pablopa jara bi ichia k'isia iru bi wãit'ee Romadee mãik'aapa Españadee. Jesucristopa jirit'eradaarã waide mamaa wãda-e pada perã jarateede, na k'art'ade Pablopa jara bi sãga eperãarã ijãapataadaipia bi Jesucristode, irua ãra o k'achiadeepa k'aripa atamerã. Ichiaba jaratee bi judiorãpa ijãapata judio-eerãpa ijãapata ome; sãga p'anapataadaipia bi Cristode ijãadak'ãri.

Naapiara Pablopa jara bi ichi Jesupa jirit'erada; ichia it'aa t'ipari Romadepema ijãapataarã pari mãik'aapa sãap'eda na k'art'a p'ãji ãramaa (cap. 1.1-17). Jara bi eperãarã jõmaweda p'ek'au k'achia oopata jua ek'ari p'anapata perã, atuadait'ee. Maperãpi chupiria iididaipia bi Jesupa ãra ma o k'achiadeepa k'aripa atamerã (caps. 1.18-3.20). Jara bi sãga Jesude ijãadak'ãri, Tachi Ak'õrepa eperãarãpa p'ek'au k'achia oopata wëpapipari mãik'aapa ichi t'ãri auk'a bïpari ãchi t'ãri ome (caps. 3.21-5.11); Adán k'aurepa p'ek'au k'achia oopata; jõdee Cristo k'aurepa p'ek'au k'achia oo amaadai (caps. 5.12-6.23); ijãapataarã araa p'anadak'ãri Cristo ome, Tachi Ak'õre Jaure jua ek'ari p'anapata

(caps. 7–8); judiorãpa Jesucristode ijãa k'iniada-e pada perã, Tachi Ak'õrepa ichi ùraa chiwidi k'awapiji tachi judio-eerãmaa, mamĩda judiorã jida auk'a Ak'õre truadee wãdai Cristode ijãaruta pĩrã (caps. 9–11). Jara bi sãga Cristode ijãapataarã p'anapataadaipia bi: chik'inia p'anapataadaipia bi mãik'aapa oodaipia bi Ak'õrepa k'inia bik'a; ãchi poro waibiarã waawee p'ani; k'ĩra jĩp'a nipa p'ani awaraarã ome (caps. 12.1–15.13). T'ẽepai na k'art'a p'ã aupa wãk'ãri, Pablopa salude pëiru ichi k'ĩra k'awa p'anĩrãmaa (caps. 15.14–16.27).

Salude pëida

¹ Mi, Pablopa oopari Jesucristopa oopi bik'a. Mapa nãgĩ k'art'a p'ãru. Tachi Ak'õrepa mi jirit'eraji mãik'aapa awara biji jarateemerã irua pedee pia jara pëida Jesucristode.

² Chonaarãweda Tachi Ak'õrepa jaraji ma pedee pia jara pëida ichi pedee jarapataarã k'ap'ia pari, ãrapa mãgĩ p'ãdamerã mãik'aapa jãdamerã awaraa ùraa p'ãda ome.

³ Ma jara pëidade Ak'õrepa jaraji ichi Warra uchi-ait'ee chonaarãwedapema Rey Daviddeepa, eperã jĩp'aa uchiaparik'a.

⁴ Mamĩda ichi warra eperã jĩp'aa-e paji. Tachi Ak'õre Warra paji. Ak'ipiit'ee Jesucristo wãara ichi Warra, Tachi Ak'õrepa iru jõmaarã k'ãyaara waibiarã papiji, iru piup'eda, chok'ai p'irabaipik'ãri. Mãga ooji jõmaarãpa k'awaadamerã wãara Jesucristota Tachi Waibia.

⁵ Cristopa mi pia ooji mi pëik'ãri mãga jarateenamerã. Mapa mia jarateepari judio-eerã

jõmaarãmaa, irude ijãadamerã mãik'aapa oodamerã irua oopi bik'a.

⁶ Parãpa ichiaba ma jarateeda ijãajida. Tachi Ak'õrepa parã jida jiriji Cristodeerã papiit'ee.

⁷ Maperã mia na k'art'a p'ãru parã Roma p'uurudepemaarãmaa k'irãpapiit'ee Tachi Ak'õrepa parã k'inia iru bi mãik'aapa parã awara bi k'inia bi ichideerã p'aneedamerã. Mia it'aa iidi bi irua mãik'aapa Tachi Waibia Jesucristopa parã pia ak'i p'anadamerã. Mãgá k'ãiwee p'anapataadait'ee.

Pablo Romadee wã k'inia bada

⁸ Naapiara mia jara k'inia bi Jesucristo k'aurepa mia gracias jarapari mi Ak'õre Waibiamaa parã jõmaarã pari. Mia mãgá gracias jarapari, ijãapataarã para bee chaa nepiripata perã parãpa wãara Jesucristode ijãa p'ani.

⁹ Tachi Ak'õrepata k'awa bi mi ichita it'aa t'ipari parã pari, t'ãripa oo k'inia bairã irua oopi bik'a. Mapa jarateepari iru Warrapa ooda eperãrã k'aripait'ee.

¹⁰ Enenee nãbi Tachi Ak'õremaa mi k'aripamerã wãit'ee parã ak'ide, irua mãga k'inia bi pirã. Taarãru mi wã k'inia bi.

¹¹ Parã k'ira ak'i k'inia bi, parãmaa waapiara k'awaapiit'ee Ak'õre Jaurepa oopi bi. Mãgá parãpa pipiara oodai Ak'õrepa k'inia bik'a.

¹² Ma awara mãgá tachi jõmaweda chik'aripa p'anadai pipiara Cristode ijãadait'ee.

¹³ Ipemaarã Cristo k'aurepa, mia parãmaa k'awapi k'inia bi mi wã k'inia bada parã ak'ide. Mamãda p'oyaa-e paji. Parã auk'a k'aripa k'inia bi apemaarã judio-eerã k'aripaparik'a. K'inia bi

parã t'ãidepemaarã ichiaba Cristode ijãadamerã mäik'aapa oodamerã irua oopi bik'a.

14 Wãara Tachi Ak'õrepa mi jirit'eraji ichia jara pëida jarateenamerã jõmaarãmaa: Grecia eujãdepema pedee pedeepataarãmaa; ai pedee pedeedak'aarãmaa ichiaba; k'ĩsia k'awaa p'anirãmaa mäik'aapa k'ĩsia k'awa-ee p'anirãmaa paara.

15 Maperã parã Roma p'uurudepemaarãmaa ichiaba mia jaratee k'inia bi Jesucristopa ooda eperãarã k'aripait'ee.

16 Mi k'ĩra nejasia-ee jarateeit'ee Cristopa ooda eperãarã k'aripait'ee, Tachi Ak'õre, ichi juapa aide ijãapataarã k'aripait'ee perã atuanaadamerã. Naapiara mãga jara pëiji judiorãmaa mäik'aapa írá mãga ichiaba jara pëiru judio-eerãmaa.

17 Mãgí jara pëida k'aurepa k'awa p'ani eperãarãpa k'awaadak'ãri Cristopa ooda ãchi-it'ee mäik'aapa irude ijãadak'ãri, Tachi Ak'õrepa ãchi p'ek'au k'achia wëe ak'ipariit'ee. Tachia mãga k'awa p'ani Tachi Ak'õre Ūraa p'ãdade jara bairã: 'Eperã Tachi Ak'õrede wãara ijãapari ichita bapariit'ee iru ome, p'ek'au k'achia wëe bairã iru k'ĩrapite.'

(Hab 2.4)

P'ek'au k'achia oopata k'aurepa atuadait'ee

18 It'ariipa Tachi Ak'õrepa ijãapataarã mãgá p'ek'au k'achia wëe ak'i bi mĩda, ichia jõmaarãmaa k'awapi k'inia bi mãgá ak'i-e ichide ijãadak'aa beerã. K'ĩrau bi ãchi ome p'ek'au k'achia ooi awaa p'anapata perã mäik'aapa ne-inaa k'achia oopata perã apemaarãpa ijãanaadamerã irua wãarata jara pëidade.

19 Æchia mǎga oopata, ãchi t'ãride pia k'awa p'ani mĩda Tachi Ak'õre bapari. Mǎga k'awa p'ani ichi jua at'apai ãchimaa ak'ipidoo perǎ.

20 Tachi Ak'õrepa na eujǎ, pajǎ mǎik'aapa ne-inaa jõma aide nĩbi oodak'ãriipa, eperãarãpa ma ooda ak'i p'anapachida. Mǎgá k'awaa wǎpachida iru ichita bapari mǎik'aapa jõmaweda irua ooda, eperãarãpa p'oyaa oodak'aa perǎ mǎgee net'aa ãchi juadoopa. Mǎga k'awa p'anajida mĩda, ãchi k'inia p'ek'au k'achia oo wǎpachida.

21 Mǎgá Tachi Ak'õre k'awa p'anide at'ãri irude ijǎa k'iniadak'aa paji mǎik'aapa it'aa t'ĩ k'iniadak'aa paji gracias jaradait'ee, irua ãchi pia ak'i bapachi mĩda. Ak'õre net'aade k'ĩsiadak'aa paji. Maperãpi eperãarã k'ĩra k'awa-ee pik'a p'anapachida, pia mǎik'aapa k'achia k'awada-ee.

22 “Tachia ne-inaa jõma k'awa p'anida” apachida. Mamĩda wãara k'ĩsia k'awadak'aa paji, Ak'õrede ijǎadak'aa paji perǎ.

23 Unupachida Tachi Ak'õrepa ne-inaa k'ĩra wãree ooda. Mamĩda it'aa t'ĩdai k'ãyaara Ak'õre k'ĩra wãreemaa, irua oodadepema ne-inaa mǎgee jǎak'a juapa oopachida ai k'ĩrapite it'aa t'ĩpataadait'ee. Mǎgá it'aa t'ĩ p'aneepachida eperǎ jǎak'a ooda k'ĩrapite; ipana, ne-animal maa-e pirǎ eujǎde bipa nĩuteepata, mǎgee jǎak'aa ooda k'ĩrapite. Mǎga oopachida mǎgee net'aa chook'aa mĩda, eperãpa ooda perǎ. Jõdaipari eperãk'a. Mamĩda Tachi Ak'õre ichita bapari.

24 Mǎga oo k'inia p'anapachida perǎ, Tachi Ak'õrepa ichiak'au bēiji k'achia oodamerǎ chĩara ome. Mǎgá ãchia k'achia oo k'iniata oo wǎpachida,

k'ĩra nejasia-ee.

²⁵ Tachi Ak'õrepa wãara ne-inaa jõmaweda ooji mĩda, ma wãarata ijãadai k'ãyaara, seewa ijãapachida. Mapa it'aa t'ĩpachida irua oodamaa, irumaa it'aa t'ĩdai k'ãyaara. ¡Mamĩda tachi ooda ichita Ak'õre Waibia pait'ee! ¡Mãgita Tachi Ak'õre Waibia! Amén.

²⁶ Æchia mǎgá Tachi Ak'õrepa oodamaa it'aa t'ĩ p'anadap'edaa perã irua ichiak'au bēiji Æchia oo k'iniata oodamerã. Mǎgá ne-inaa k'achia k'ĩra t'ãdoo oo wãpachida. Wēraarã awaraa wēraarã ome k'ãi k'inia p'anapachida, wēra chi imik'ĩra ome k'ãiparik'a.

²⁷ Ichiaba imik'ĩraarãpa awaraa imik'ĩraarã audú jiripachida Æchi ome auk'a araa k'ãidait'ee, wēraarã ome k'ãidai k'ãyaara. Mǎga oo p'anipa k'ĩra nejasia wēe, Æchi k'ap'ia miapipachida, Ak'õrepa oopi k'inia bik'a eperãarãmaa oodaamaa p'anadap'edaa perã.

²⁸ Ma awara Tachi Ak'õre k'awadaamaa p'anadap'edaa perã, irua Æchi ichiak'au atabēiji ne-inaa k'achia k'ĩra t'ãdoo k'ĩsiadamerã mǎik'aapa oodamerã.

²⁹ Mǎgá p'ek'au k'achia k'ĩra t'ãdoo oo p'aneepachida. Mǎgee eperãarã nǎgá p'anapata: pariatua awaraarã jiripata ai ome k'ãidait'ee; ik'awaa ne-inaa k'achia oodait'ee; chĩara net'aa k'ĩayaa; chĩara k'achia ooyaa; chĩara k'ĩra unuamaa iru bee ne-inaa k'aurepa; chĩara jiriyaa peedait'ee; chõo jiriyaa; chĩara k'ũrayaa; t'ãri k'achia-idaa; chĩara Æpíte k'achia pedeeyaa;

³⁰ ik'achia jarayaa; Tachi Ak'õre k'ĩra unuamaa; auduayaa; Æchia oopata nepiriyaa awaraarãpa

ãchi t'o p'anadamerã; ne-inaa k'achia oodait'ee k'ĩsiayaa; ãchi ak'õreerã pedee ũridaamaa;

³¹ k'ĩsia k'awadak'aa; oodak'aa ãchia oodait'eeda apatak'a; ãchideerã paara k'ĩra unuamaa; k'ĩra jōdak'aa; chupiria k'awaadak'aa.

³² Mãgeerãpa ãchi t'ãridepai k'awapata p'ek'au k'achia oo p'anì Tachi Ak'õre k'ĩrapite. Ma awara k'awapata Tachi Ak'õrepa atuapiit'ee mãgee p'ek'au k'achia ooi awaa beerã. Mamĩda ichi k'inia mãgee ne-inaa k'achia oo wãpata mãik'aapa pia ak'ipata awaraarã ãchi ome auk'a oo wãpataarã.

2

Tachi Ak'õre ewari waibia ewate

¹ Mãgee k'achia oopataarã ak'ik'ãri, parãdepema abaapa k'ĩsiai: “Mia mãga oo-e pak'aji”. Mamĩda pia pida ne-inaa k'achia oopari Tachi Ak'õre k'ĩrapite. Maperã k'ĩrak'aupai jarai Tachi Ak'õrepa mãgee k'achia oopataarã miapiipia bi. Auk'a Ak'õrepa pi miapii, pia k'achia oopata k'aurepa.

² Wãara, tachia k'awa p'anì Tachi Ak'õrepa ne-inaa k'achia chook'aa ichi bimãi. Maperãpi ichia ne-inaa pia oopari, jarak'ãri mãgeerã miapiit'ee ãchia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa.

³ Mãga bita ¿k'ĩsia bik'ã irua pi miapi-e pait'ee, auk'a ne-inaa k'achia oopari mĩda?

⁴ Maa-e pirã ¿nãga k'ĩsia bik'ã? “Tachi Ak'õre audú t'ãri pia bairã, chooit'ee mia ne-inaa k'achia ook'ãri.” ¿K'awa-e bik'ã Tachi Ak'õre t'ãri pia bapari pi ome, k'inia bairã pia p'ek'au k'achia oo amaamerã?

⁵ Mamĩda pia oo-e bi Ak'õrepa k'inia bik'a, k'ĩri k'isua bapari perã. Maperã Tachi Ak'õre ewari

waibia ewate irua pi audupiaara miapiit'ee awaraa k'achia oopataarã k'ãyaara. Mãga ook'ãri, ne-inaa pia ooit'ee, Tachi Ak'õrepa ichita ne-inaa pia oopari perã.

⁶ Ma ewate Tachi Ak'õrepa ak'iit'ee eperãarã jõmaarãpa oopatap'edaa jarait'ee pia wa k'achia.

⁷ Ichi truadee wãpiit'ee nãgee eperãarã: ne-inaa pia oopataarã, k'inia p'anadairã Tachi Ak'õrepa ãchi pia ak'imerã, mãik'aapa ichita p'ana k'inia p'anapataarã iru ome iru trua k'ïra wãreede.

⁸ Jõdee nãgee eperãarã atuapiit'ee: audua p'anapataarã mãik'aapa ooda-e p'anirã Tachi Ak'õrepa wãarata jara pëidak'a, ma k'ãyaara ne-inaa k'achia oo k'inia p'anadairã. Mãirãpa Tachi Ak'õre k'ïraupipata. Mapa ma ewate irua ãchi k'achia ooit'ee.

⁹ Ma ewate jõmaweda p'ek'au k'achia oopataarã miadait'ee mãik'aapa chupiria chitoonadait'ee, naapiara judiorã, maap'eda judio-eerã.

¹⁰ Jõdee pia oopataarã k'ãiwee p'anadait'ee, Tachi Ak'õrepa ãchi pia ak'iit'ee perã mãik'aapa ichi trua k'ïra wãreede wãpiit'ee perã. Mãga p'anadait'ee naapiara judiorã, maap'eda judio-eerã.

¹¹ Tachi Ak'õrepa judiorãpa oopatap'edaa, judio-eerãpa oopatap'edaa auk'a ak'iit'ee.

¹² Mia mãga jara bi Ak'õrepa judio-eerã atuapiit'ee perã ãchia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa, Moisepa p'ãda k'awada-e p'ani mïda. Jõdee judiorã auk'a atuapiit'ee ãchia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa, Moisepa p'ãda k'awa p'ani mïda, ooda-e p'anadairã jõmaweda ma p'ãdade jara bik'a.

¹³ Tachi Ak'õrepa Moisemaa ùraa p'ãpida ùrirutapapai, eperã p'ek'au k'achia wëe bee-e

pai Tachi Ak'õre k'ĩrapite. Mamĩda eperã p'ek'au k'achia wẽe beei Tachi Ak'õre k'ĩrapite, ooru pirã jõmaweda ma p'ãdade jara bik'a.

¹⁴ K'awa p'ani judio-eerãpa ichiaba oodai Moisepa p'ãdade jara bik'a, ma p'ãda k'awada-e p'ani mĩda. Mãga oodai oodak'ãri Tachi Ak'õrepa k'ĩsia pia bẽidak'a eperãarã t'ãride, ewaa weda eperãarã ook'ãri.

¹⁵ Mãgã pia oodak'ãri, jõmaarãmaa ak'ipipata ãchi t'ãride bẽida auk'a bee Ak'õrepa p'ãpida ome. Ma k'ĩsia pia bẽida k'aurepa ne-inaa pia k'awapata. Mapa ne-inaa pia oodak'ãri, k'ãiwee p'anapata. Jõdee ne-inaa k'achia oodak'ãri, k'ĩsia p'ua p'anapata.

¹⁶ Tachi Ak'õrepa mi jirit'eraji jarateemerã ichi Warra Jesucristopa ooda eperãarã k'aripait'ee. Irua ak'it'ee eperãarãpa oopatap'edaa Ak'õre ewari waibia ewate. Iruata k'awapari jõmaarãpa ãchi t'ãride oo k'inia p'ani, pia wa k'achia. Mapa k'await'ee chisãgĩrã wãpii Ak'õre truadee mãik'aapa chisãgĩrã atuapii.

Judiorãpa Moisepa p'ãda iru p'ani

¹⁷ Parãpa jarapata: “Tai judiorã.” Mamĩda parã audua p'ani Tachi Ak'õrepa oopi k'inia bi eperãarãmaa k'awa p'anida apata perã. Mãga jarapata pãchi auk'aarãpa Moisepa p'ãda iru p'anadairã.

¹⁸ Wãara Moisepa p'ãda k'aurepa k'awa p'ani sãga oodaipia bi mãik'aapa sãga oodaik'araa bi, Tachi Ak'õrepa parã pia ak'ibamerã. Ma awara ijãa p'ani Ak'õre Ũraa p'ãdade jara bik'a wãara oodaipia bi jõmaarãpa, ma p'ãdade jara bi ũraa pia bairã.

19 K'ĩsia p'ani parãpata Tachi Ak'õrepa oopi k'inia bi eperãarãmaa jarateedai Moisepa p'ãda k'awa-ee beerãmaa, ãchia Ak'õre Ũraa k'awada-e p'anadairã.

20 Parã-it'ee ãchi k'ĩsia k'awa-ee beerãk'a p'ani maa-e pirã warra chak'eerãk'a p'ani. Parã judiorãpa ãchimaa jarateeda-e p'ani pirã, ¿sãga k'awaadaima Ak'õrepa oopi k'inia bi ãchimaa? ¿Parãpa wãarata k'awa p'ani-ek'ã, Ak'õre Ũraa k'awa p'anapata perã?

21 Parãpa awaraarãmaa jarateepata Ak'õre Ũraa p'ãdade jara bik'a oodaipia bi. ¿Mãga-ek'ã? Mamĩda parãpa pida ooda-e p'ani ma p'ãdade jara bik'a. Ũraapata awaraarãmaa nechianaadamerã. Mamĩda edaare parãpa mãga oopata.

22 Jarapata tachi wëra omepai k'ãipia bi. Mamĩda parãdepema ùk'uruurãpa chĩara wëra jiripata, ai ome k'ãidait'ee. K'ĩra unuamaa iru p'anapatada apata ne-inaa k'ĩra t'ãdoo juapa ooda, ai k'ĩrapite it'aa t'ĩpata. Mamĩda parãdepemaarã ùk'uru t'ĩupata mãgee ne-inaa iru p'ani tede nechiadait'ee.

23 Jara p'ani: “Táipata Tachi Ak'õre Ũraa k'awa p'anida” apata. Mamĩda wãara ooda-e p'ani Ak'õrepa jara bik'a ma ũraade. Mapa parã k'aurepa awaraarãpa pedee k'achia jarapata Tachi Ak'õre ãpите,

24 Ak'õre Ũraa p'ãdade nãga jara bik'a: ‘Parã k'aurepa Tachi Ak'õrede ijãadak'aa beerãpa k'achia pedee pata iru ãpите.’ (Is 52.5)

25 Tachi Ak'õrepa oopidak'a chonaarãweda, tauchaa bijida parãdepema imik'ĩraarã k'ap'iaide, ak'ipidait'ee parã Tachi Ak'õre eperãarã. Mamĩda parãpa Tachi Ak'õre Ũraa p'ãdade jara bik'a wãara

ooda-e p'ani pirã, auk'a p'aneepata tauchaa wêe beerã ome.

²⁶ Jõdee, ma tauchaa wêe beerãpa wãara oo p'ani pirã Ak'õre Ũraade jara bik'a, Tachi Ak'õrepa ichideerã papiit'ee, tauchaa wêe p'ani mïda.

²⁷ Mãgá Tachi Ak'õre k'ĩrapite mãirã pipiara uchi-adait'ee parã judiorã k'ãyaara. Ak'õrepa oopi bik'a oo p'anipa ãrapa ak'ipipata Ak'õrepa parã miapi-ipia bi, irua oopi bik'a oo k'iniada-e p'anadairã. Mãga p'anapata, parã judiorãpa iru ũraa p'ãda k'awa p'ani mïda mãik'aapa pãchi k'ap'iade tauchaa iru p'ani mïda.

²⁸ Ma jõma jara aupadade k'ĩsiadak'ãri, k'awa p'ani Tachi Ak'õrepa ichideerã papi-e judiorãda apataarã, ne-inaa oopata perã irua ũraa p'ãdade jara bik'a maa-e pirã ãchi k'ap'iade tauchaa bipata perã.

²⁹ Ma k'ãyaara ichideerã papipari chi t'ãripa irude wãara ijãapataarã. Jaradai ãchia tauchaa pik'a iru p'ani ãchi t'ãride, k'ap'iade iru p'anadai k'ãyaara. Mãgá t'ãripa wãara ijãadak'ãri, Ak'õre Jaure ãchi ome ba chepari. Mãgí pipiara bi Ak'õre Ũraa p'ãdade iru p'anadai k'ãyaara, iruata k'awapipari perã jõma Tachi Ak'õrepa oopi k'inia bi. Tachi Ak'õrepa mãgee wãara ijãapataarã pia ak'ipari, awaraarãpa ãra mãgá ak'ida-e p'ani mïda.

3

Tachi Ak'õrepa ichita oopari ichia jara bik'a

¹ Mãgara, ¿k'ãare-it'ee eperã k'ap'iade tauchaa bii judío pamerã? ¿Pipiara bi-ek'ã judio-ee bait'ee, judío pai k'ãyaara?

² ¡Māga-epi! Tachi Ak'õrepa judiorāta naapiara jirit'eraji ichia jarada j̄adamerā māik'aapa awaraarāmaa jarateedamerā.

³ Made Ak'õrepa ichi ũraa jaraji judiorāmaa. Mamīda āchidepema ũk'uruurāpa ma ũraa ijāada-e p'anapachida. Maperā ooda-e paji irua oopi k'inia bik'a. Ārapa māgá ijāada-e p'anadap'edaa perā, ¿Ak'õrepa oo amaa beejik'ā ichia jaradak'a ma ũraa p'ādade?

⁴ ¡Māga-e! Ak'õrepa seewa jarak'aa eperāarāk'a. J̄ip'a oopari ichia jara bik'a. Ichi ũraa p'ādade chonaarāwedapema Rey David it'aidepa jaraji:

'Ak'õre, mia ne-inaa k'achia oopata ak'ip'eda, pia wāarata jarapari “k'achia bida” ak'āri. Pi imiateepataarā ichita p'oyaapariit'ee, pia aupaita ak'it'ee perā eperāarāpa oopata jarait'ee pia wa k'achia.' *(Sal 51.4)*

⁵ Mamīda tai judiorāpa ne-inaa k'achia oo p'anadak'āri, ak'ipipata Tachi Ak'õre pipiara bi eperāarā k'āyaara, irua maarepida k'achia ook'aa perā. Māgara ¿k'āata jaradaima? “¿Tachi Ak'õre, tachi ooda t'āri k'achia bik'ā, k'achia oopataarā atuapiit'ee perā?” (Mia māga iidik'āri parāmaa, pedeemaa bi eperā k'ĩsia k'awa-ee bik'a.)

⁶ ¡Tachi Ak'õre t'āri k'achia-epi! Māga bada paara tachi ome, ¿sāga ak'ik'ajima na p'ek'au eujādepemaarāpa oopata jarait'ee pia wa k'achia?

⁷ Mia māga k'ĩsia bada paara, eperā k'ĩsia k'awa-ee bipa jarak'ajik'a ichiaba mia māga jarai: “Mia seewa jarak'āri, ak'ipimaa bi Tachi Ak'õre pipiara bi mi k'āyaara, irua seewa jarak'aa perā.” Māgara mia k'ĩsiak'aji seewa jara bipa jōmaarāpa Tachi

Ak'õre pipiara ak'idait'ee, irua wāarata jarapari perã. Māga pada paara ¿sãap'eda Ak'õrepa mi atu-apiima ma seewa jarada k'aurepa?

⁸ Wāara judiorã ũk'uruurāpa mi āp'ite jara p'anida a p'ani, mia jarateepari ne-inaa k'achia oodaipia bi, jōmaarāpa Tachi Ak'õre pipiara ak'idamerã. ¡Mia māga jarateek'aapi! Ak'õrepa k'awa bi k'airāpa māga jarateepata māik'aapa ichia māgũirã miapiit'ee ma k'aurepa.

Jōmaarāpa p'ek'au k'achia oopata

⁹ Ma jōma jara aupadade k'ĩsiadak'āri, k'awa p'ani tai judiorã pipiara p'ani-e judio-eerã k'āyaara, Ak'õrepa ichi ũraa p'āda tai ome bēida perã. Et'ewa mia ak'ipiji parāmaa tachi jōmaarāpa p'ek'au k'achia oopata, p'ek'au k'achia jua ek'ari p'anapata perã; judiorã, judio-eerã auk'a.

¹⁰ Ichiaba Tachi Ak'õre Ũraa p'ādade jara bi: 'Eperã apida p'ek'au k'achia wēe bi-e Tachi Ak'õre k'ĩrapite.

¹¹ Eperã apidaapa wāara k'awa-e bi ne-inaa pia ooit'ee. Eperã apidaapa jiri-e bi Tachi Ak'õre wāara k'awaaait'ee.

¹² Jōmaarāta o k'achiade p'ani āchia oo k'iniata oo p'anapata perã. Apidaapa oodak'aa Tachi Ak'õrepa oopi k'inia bik'a, ne-inaa pia wāara p'oyaa oodak'aa perã.' *(Sal 14.1-3; 53.1-3)*

¹³ 'Nāga pik'a p'ani. Ara piuda k'ap'ia pia iada-e pak'āri, mik'ia uchiaparik'a ma iadap'edaamāiipa, māga pik'a pedee k'achia uchiapari āchi it'aideepa, t'āri k'achia-idaa p'anapata perã. Āchi it'aideepa seewa aupai uchiapari.' *(Sal 5.9)*

‘Ara taamapa neera mera iru baparik'a chi k'idade eperã k'aait'ee, mãga pik'a ãchi imeraa pedeepa eperãarã k'ûrapata ne-inaa k'achia oopidait'ee.’ (Sal 140.3)

14 ‘Ik'achia pedeepata t'ãri k'achia p'anapata perã.’ (Sal 10.7)

15 ‘Chĩara audú pee k'inia p'anapata.

16 Mãirã wãrutamaa ne-inaa k'achia oo wãpata awaraarãmaa mãik'aapa awaraarã t'ãri p'uapipata.

17 K'ãiwee p'anadak'aa mãik'aapa k'awadak'aa awaraarã mãgá p'anapidait'ee.’ (Is 59.7-8)

18 ‘Tachi Ak'õre waaweedak'aa, irude ijãadak'aa perã.’ (Sal 36.1)

19 Tachia k'awa p'ani Tachi Ak'õrepa p'ãpiji ma et'ewa pedeeda judiorã-it'ee, ichia bëida perã ichi ùraa p'ãda tai chonaarã ome. Ma ùraa p'ãpiji apidaapa jaranaadamerã “miata ne-inaa k'achia oo-e” mãik'aapa jõmaweda na p'ek'au eujãdepemaarãpa k'awaadamerã ãchia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa Tachi Ak'õrepa ãchi atuapiit'ee.

20 Maperã k'awa p'ani eperã apida p'ek'au k'achia wëe bait'ee Tachi Ak'õre k'ĩrapite Moisepa p'ãda k'awapari perã maa-e pirã ma p'ãdade jara bik'a oopari perã. Jĩp'a ma ùraa p'ãda k'aurepa k'awapata tachia k'achia oopata.

Eperãarã o k'achiadeepa uchiapata Cristode ijãadak'ãri

21 Mamĩda ĩrã eperãarãmaa Tachi Ak'õrepa ak'ipimaa bi p'ek'au k'achia wëe p'aneedai iru k'ĩrapite, ooda-e p'ani mĩda jõmaweda irua jara bik'a ichi ùraa p'ãdade. Mãga k'awa p'ani irua

māga ak'ipida perā tai chonaarāmaa, Moisepa p'ādade māik'aapa Ak'õre pedee jarapataarāpa p'ādap'edaade.

²² Tachimaa ak'ipimaa bi ichia naaweda k'isia iru bada: jōmaarāta wāara Jesucristode ijāa p'anirā p'ek'au k'achia wēe p'anapata Tachi Ak'õre k'irapite, judiorā māik'aapa judio-eerā paara.

²³ Jōmaarāpa p'ek'au k'achia oopata. Eperā apida wē-e wāara ne-inaa jōmaweda oopari Ak'õrepa oopi bik'a.

²⁴ Mamīda Tachi Ak'õre audú t'āri pia bapari perā māik'aapa eperāarā k'inia iru bapari perā, pēiji ichi warra Jesucristo p'ek'au k'achia oopataarā o k'achiadeepa k'aripa atamerā, p'ek'au k'achia wēe ichita p'anapataadamerā iru k'irapite.

²⁵ Jesucristopa eperāarā māgá k'aripai Tachi Ak'õrepa iru piupida perā eperāarā pari. Chonaarāweda eperāarāpa p'ek'au k'achia oodak'āri, Tachi Ak'õrepa choopachi māik'aapa irua ma k'achia āyaa bipachi. Mamīda ma k'achia wēpapi-e paji. Jōdee eperāarā taide ichi warra kurusode piuk'āri, iru waa bat'ada k'aurepa Tachi Ak'õrepa eperāarā p'ek'au k'achia jōmaweda wēpapiji, chonaarāpa chonaarāweda oopatap'edaa paara.

²⁶ Māga ooji ak'ipiit'ee ichi wāara t'āri pia bapari. Maperāpi eperā Cristode wāara ijāa bi p'ek'au k'achia wēe bapari Tachi Ak'õre k'irapite.

²⁷ Mamīda eperāpa jarai: “Tachi Ak'õrepa mita pia ak'i bapariit'ee mia ne-inaa pia oopari perā”. Mamīda māga-e. Tachi Ak'õrepa pia ak'i bapariit'ee chi wāara Jesucristode ijāa bi aupai.

28 Ma jōma jara aupadade k'ĩsiadak'ãri, k'awa p'ani eperãarã p'ek'au k'achia wēe p'oyaa p'anadak'aa oo p'anadairã Tachi Ak'õre Ũraa p'ãdade jara bik'a. Jĩp'a p'ek'au k'achia wēe p'anadait'ee Tachi Ak'õre k'ĩrapite, Jesucristode ijãa p'anadairã.

29 Tachi Ak'õre jōmaarã Ak'õre Waibia; judiorã Ak'õre Waibia, ichiaba judio-eerã Ak'õre Waibia.

30 Tachi Ak'õre apai. Maperã k'awa p'ani judiorã p'ek'au k'achia, judio-eerã p'ek'au k'achia auk'a wēepapipari, Cristode wãara ijãadak'ãri.

31 Mãga jaradak'ãri, ¿jara k'inia p'anik'ã Ak'õre Ũraa p'ãda vale-ee pik'a bi? ¡Mãga-e! Tachia Cristode wãara ijãadak'ãri, oopata ma ũraa p'ãdade jara bik'a.

4

Abrahampa ijãada

1 K'ĩsiadáma tai judiorã chonaarãwedapema Abrahampa oodade. ¿K'ãata oojima Tachi Ak'õrepa iru pia ak'imerã?

2 Tachi Ak'õrepa jaradak'a jōmaweda ooda paara Abrahampa, ichia jarak'aji awaraarãmaa: “Tachi Ak'õrepa mi pia ak'ipari ne-inaa oopari perã iru-it'ee.” Mamĩda Tachi Ak'õre-it'ee mãga jara-e pak'aji, ne-inaa jōmaweda oo-e pada perã Ak'õrepa k'inia badak'a. Mãga bita, ¿sãap'eda Tachi Ak'õrepa Abraham pia ak'ijima?

3 Ak'õre Ũraa p'ãdade jara bi:
‘Abrahampa Tachi Ak'õrepa jarada ijãaji. Maperã Tachi Ak'õrepa iru pia ak'ipachi.’ (Gn 15.6)

4 K'ĩsiadáma nãgĩde. Eperã mimiak'ãri awaraa pari, ma mimia aupap'eda, ichi p'arat'a iidinapari mimia chiparimaa. Mãgá tachia oopata p'arat'a jítadait'ee.

5 Mamĩda mãga-e Tachi Ak'õre ome. Irua eperã pia ak'i-e, ma eperãpa mãga iidi bairã ichia ne-inaa pia oopari k'aurepa. Jĩp'a p'ek'au k'achia oopataarã pia ak'ipari, mãirãpa wãara ijãadak'ãri irua ãchia p'ek'au k'achia oopata wẽpapiit'ee.

6 Chonaarãweda Rey Davidpa ichiaba k'awaji Ak'õrepa eperã p'ek'au k'achia wẽe ak'ipari, ne-inaa pia oo-e bi mĩda iru-it'ee. Jaraji mãgee eperã t'ãri o-ĩa bapari, Ak'õrepa iru mãgá k'aripapari perã. Mãgaji:

7 'P'ek'au k'achia oopataarã o-ĩa p'anapata Tachi Ak'õrepa ãchi p'ek'au k'achia ãyaa bik'ãri mãik'aapa wẽpapik'ãri.

8 Mãgee eperã o-ĩa bapari Tachi Ak'õrepa iru p'ek'au k'achia wẽe ak'ik'ãri.' *(Sal 32.1-2)*

9 Davidpa mãga jarada perã, ¿k'ãata jaradaima? ¿Tachi Ak'õrepa wẽpapiik'ã tauchaa iru beerãpa p'ek'au k'achia oopatap'edaa aupai? Tauchaa wẽe beerãpa p'ek'au k'achia oopatap'edaa auk'a wẽpapiit'ee, o-ĩa p'anapataadamerã Davidpa jaradak'a. Waya pedeedáma Tachi Ak'õre Ũraa p'ãdade jara bi:

'Abrahampa Tachi Ak'õrepa jarada ijãaji. Maperã Tachi Ak'õrepa iru pia ak'ipachi.' *(Gn 15.6)*

10 Tachi Ak'õrepa mãga jarak'ãri, Abrahampa at'ãri ichi k'ap'ide tauchaa bi-e baji.

11 Ma t'ẽepaita Abrahampa mãga ooji. Mãga ook'ãri, ak'ipiji ichia wãara ijãa bi Tachi Ak'õrepa iru

k'achia wēe ak'ida, ma ijāa bi k'aurepa. Tachi Ak'ōrepa Abraham māgá ak'ida perā ma tauchaa bii naaweda, k'awa p'ani tauchaa wēe beerā auk'a p'ek'au k'achia wēe p'aneedai Tachi Ak'ōre k'īrapite, ijāadak'āri Abrahampa ijāadak'a. Māgá ijāadak'āri, Abraham warrarāk'a padaipata, āchi k'ap'iade tauchaa wēe p'ani mīda.

¹² Jōdee tauchaa iru beerā ichiaba Abraham warrarā. Māga p'ani-e tauchaa iru p'anadairā āchi k'ap'iadepai. Jīp'a māga p'ani ijāapata perā tai judiorā chonaarāwedapema Abrahampa ijāadak'a, ichi waide tauchaa wēe bīde.

Tachi Ak'ōrepa jaradak'a oopari ijāapataarā ome

¹³ Ak'ōrepa ichi ūraa p'āpii naaweda, Abrahammaa jaraji irudeepa uchiadap'edaarāpa Tachi Ak'ōrepa ooda jōmaweda iru p'aneedait'ee āchi jua ek'ari, māik'aapa āchi k'aurepa Tachi Ak'ōrepa na p'ek'au eujādepemaarā pia ak'it'ee. Ak'ōrepa māga jara-e paji Abrahampa ne-inaa oo bada perā iru ūraade jaradak'a. Māga jaraji Abrahampa irude ijāa bada perā. Maperāpi Abraham p'ek'au k'achia wēe baji iru k'īrapite.

¹⁴ Tachi Ak'ōrepa māga jarada paara ichi ūraa p'ādade jara bik'a oopataarāmaa aupai, ¿k'āare-it'ee irude ijāadaima? Māga bada paara, oo-e pak'aji ichia jaradak'a Abrahammaa. Mamīda māga-e. Tachi Ak'ōrepa k'awa bi eperā apidaapa p'oyaa ooda-e jōmaweda iru ūraa p'ādade jara bik'a.

¹⁵ Ma awara eperāarāpa ooda-e pak'āri ma ūraa p'ādade jara bik'a, ne-inaa k'achia oopata. Māgá Tachi Ak'ōre k'īraupipata māik'aapa ma k'aurepa

atuapata. Ma ũraa wẽ-e pada paara, k'awada-e pak'aji ãchia ne-inaa k'achia oo p'ani.

¹⁶ Ma jõma jara aupadade k'ĩsiadak'ãri, k'awa p'ani Tachi Ak'õrepa jaradak'a, ichia Abrahamdeepa uchiadap'edaarã pia ak'ipariit'ee, ãrapa ijãapata perã Abrahampa ijãadak'a; ma k'aurepapai. Maperã k'awa p'ani Abraham jõmaarã ak'õchona, judiorã ak'õchona mãik'aapa judio-eerã ak'õchona, ijãadak'ãri irua ijãadak'a.

¹⁷ Tachi Ak'õrepa Abrahammaa jara bi ichi ũraa p'ãdade:

'Mia pi eujã awara-awaraadepemaarã ak'õchona papiit'ee.' *(Gn 17.5)*

Mãgá k'awa p'ani Tachi Ak'õre k'ĩrapite Abraham tachi ijãapataarã ak'õchona, irudeepa uchiada-e paji mĩda. Abrahampa ijãapachi Tachi Ak'õrepa piudap'edaarã chok'ai p'irabaipipari. Ichiaba ijãapachi Ak'õrépata jarak'ãri ichia ooit'ee bi, mãga ooit'ee, waide oo-e bi mĩda.

¹⁸⁻¹⁹ Abraham perá cien años iru baji Tachi Ak'õrepa jarak'ãri:

'Pideepa uchiadait'eerã cho-k'ara pait'ee.' *(Gn 15.5)*

Mãgá taarã-ee piut'ee baji mãik'aapa chi wẽra Sara, chõtrãa bita, warra t'ok'aa paji mĩda, Abrahampa ijãaji Tachi Ak'õrepa jarada; chi wẽrapa warra t'oit'ee. Mãga ijãaji k'awa bada perã Tachi Ak'õrepa ichita oopari ichia jara bik'a. Mãgá ijãada perã, Ak'õrepa Abraham awara-awaraa eujãdepemaarã ak'õchona paji.

²⁰ Abrahampa Tachi Ak'õrepa jarada ijãa amaa-e paji mãik'aapa awaraa ne-inaa k'ĩsia-e paji.

Jīp'a ijāaji Tachi Ak'ōrepa ooit'ee ichia jaradak'a.
Maperā Abraham it'aa t'iji Tachi Ak'ōremaa

²¹ jarait'ee iruta jōmaarā k'āyaara waibiara bi.
K'awaji ne-inaa wē-e Tachi Ak'ōrepa p'oyaa ook'aa.

²² Maperāpi Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bi:

'Abrahampa Tachi Ak'ōrepa jarada ijāaji. Maperā
Tachi Ak'ōrepa iru pia ak'ipachi.' *(Gn 15.6)*

²³ Tachi Ak'ōrepa māga jara-e paji Abraham-it'ee
aupai.

²⁴ Ichiaba māga jaraji tachi-it'ee, irude ijāapata
perā. Iruata Tachi Waibia Jesucristo chok'ai
p'irabaipiji.

²⁵ Tachi Ak'ōrepa Jesucristo pēiji piumerā tachia
p'ek'au k'achia oopata k'aurepa. Maap'eda iru
chok'ai p'irabaipiji tachi p'ek'au k'achia wēe
p'anadamerā iru k'īrapite.

5

*Cristode ijāapataarā k'āiwee p'anapata Tachi
Ak'ōre ome*

¹ Tachi Cristode ijāapataarā māgá p'ek'au k'achia
wēe p'anapata perā Tachi Ak'ōre k'īrapite, k'āiwee
p'anapata, k'awaa p'anadairā Tachi Ak'ōrepa tachi
atuapi-e pait'ee. Ma k'āyaara tachi pia ak'ipari
Tachi Waibia Jesucristo k'aurepa.

² Irude ijāapata k'aurepata Tachi Ak'ōrepa tachi
k'aripapari. Maperā t'āri o-īa p'anapata. K'awa
p'ani irua ichi k'īra wāree unupiit'ee tachimaa.

³ Ma awara īraweda t'āri o-īa p'anapata, mia
p'ani pijida. Māga p'anadai k'awa p'anadairā
māgá miadak'āri, k'awaa wāpata choodait'ee.

4 Māgá choodak'āri, k'awaapata Tachi Ak'ōrepa tachi pia ak'ipari māik'aapa waapiara ijāapata ewari cherude iru k'īra wāree unudait'ee.

5 K'awa p'ani ma ewate irua tachi k'ūra-e pait'ee, ichi Jaure pēida perā tachi ome ba chemerā. Māgipa tachi t'āride k'awapipari Tachi Ak'ōrepa tachi k'inia iru bi.

6 Naaweda tachia p'ek'au k'achia p'oyaa oo amaada-e paji tachi k'īradoopa. Maperā Ak'ōrepa ewari aba jir'it'eraji Cristo piumerā k'achia beerā pari.

7 Eperā jīp'aapa māga oo-e pak'aji awaraa pari. ¿K'aita chīara t'āri k'achia-idaa bi pari piuk'ajima? Piu-e pak'aji pia oopataarā pari pijida. Piuk'ajisk'a eperā t'āri pia bi pari.

8 Mamīda Tachi Ak'ōrepa ak'ipiji ichiata tachi audú k'inia iru bi, Cristo pēik'āri piumerā p'ek'au k'achia oopataarā pari.

9 Ichia māga ooda perā tachi-it'ee, ijāapata Cristo waa bat'ada k'aurepa Tachi Ak'ōrepa ijāapataarā p'ek'au k'achia wēe papipari ichi k'īrapite. Ma awara k'awapata Cristo k'aurepa Tachi Ak'ōrepa tachi miapi-e pait'ee ichi ewari waibia ewate.

10 Naaweda tachi jida Tachi Ak'ōre k'īra unua-maa iru p'anapataarāk'a p'anajida, o k'achiade p'anapachida perā. Mamīda Cristo piuda k'aurepa tachi pari, Tachi Ak'ōrepa ichi t'āri auk'a bijī tachi t'āri ome. Ma awara Cristo piup'eda chok'ai p'irabaida perā, ĩrá audupīara tachi k'aripapari ichi ode wārutade, māik'aapa māgá k'aripapariit'ee tachi wārutamaa ichi truadee.

11 Tachi Waibia Jesucristopa tachi māgá k'aripapari perā, ĩrá tachi t'āri auk'a p'anapata

Tachi Ak'õre ome. Maperãpi tachi t'ãri o-ĩa p'anapata.

Adán badak'ãriipa Cristo parumaa

¹² Adanpa oodade k'ĩsiadáma. Chi naapema eperãpa naapiara p'ek'au k'achia ooji, oo-e pada perã Tachi Ak'õrepa jaradak'a. Piuji ma k'achia ooda k'aurepa. Ma k'achia oodak'ãriipa jõmaweda ichideepa uchiadap'edaarãpa p'ek'au k'achia oo p'aneejida. Mãgá Adanpa naapiara k'achia ooda k'aurepa, maadamãiipa eperãarã piupata.

¹³ Mãga paji Ak'õrepa ichi ùraa p'ãpii naaweda Moisemaa. Ma ùraa p'ãpida k'awada-e p'anapachida mĩda, eperãarãpa pariatua p'ek'au k'achia oopachida Tachi Ak'õre k'ĩrapite. Mamĩda Tachi Ak'õrepa ãchi miapi-e paji ãchia ne-inaa k'achia oopatap'edaa k'aurepa.

¹⁴ Jĩp'a piujida Adanpa ne-inaa k'achia ooda k'aurepa, auk'a ooda-e paji mĩda irua oodak'a. Írá k'ĩsiadáma Adanpa oodade mãik'aapa Cristo, chi cheit'ee bada apatapa oodade.

¹⁵ Tachi Ak'õrepa eperãarã chupĩria k'awaada mãik'aapa pia ooda Cristo k'aurepa, Adanpa oodak'a bi-e. Adanpa ooda k'aurepa na p'ek'au eujãdepemaarã jõmaweda piupata mãik'aapa pia-ee p'anapata Tachi Ak'õre k'ĩrapite. Mãga p'anapata mĩda Ak'õre k'ĩrapite mãik'aapa p'ek'au k'achia oopata mĩda, Cristode ijãadak'ãri, Tachi Ak'õrepa eperãarã chupĩria k'awaapari mãik'aapa ãrapa p'ek'au k'achia oopata wẽpapipari. Mãgá Cristopa ooda k'aurepa Ak'õrepa ma eperãarã p'ek'au k'achia wẽe ak'ipari.

16 Ma awara Adanpa k'achia ooda k'aurepa Tachi Ak'õrepa na p'ek'au eujãdepemaarã pia ak'i-e paji mãik'aapa ma k'aurepa ãra atuapiit'ee paji. Jõdee Cristopa pia ooda k'aurepa Tachi Ak'õrepa na eujãdepemaarã pia ak'ipari irude ijãadak'ãri.

17 Ma et'ewa jara aupadade k'ĩsiadak'ãri, k'awa p'ani Adanpa ooda k'aurepa na p'ek'au eujãdepemaarã piupata. Mamĩda ma k'ãyaara Jesucristopa ooda pipiara bi. Ma k'aurepa Tachi Ak'õrepa eperãarã k'aripapari, p'ek'au k'achia wẽe ichita p'anapataadamerã iru truade, ãrapa irude ijãapata perã.

18 Ichiaba Adanpa k'achia ooda k'aurepa, jõmaweda atuadait'ee paji. Jõdee Jesucristopa pia ooda k'aurepa jõmaweda p'ek'au k'achia wẽe p'anadai Tachi Ak'õre k'ĩrapite mãik'aapa iru truadee wãdai.

19 Mãpa jaradai eperã abaapa oo-e pada perã Ak'õrepa jaradak'a, eperãarã chok'araarãpa p'ek'au k'achia oo p'aneejida. Jõdee chi apemapa ooda perã Ak'õrepa jaradak'a, eperãarã chok'ara p'ek'au k'achia wẽe p'ani Tachi Ak'õre k'ĩrapite.

20 Tachi Ak'õrepa ichi ũraa Moisemaa p'ãpiji ak'ipiit'ee eperãarãmaa ãchia ne-inaa k'achia oopata. Ma ũraa k'awaadak'ãri, audupiara k'achia oopachida. Mamĩda Tachi Ak'õrepa mãgee eperãarã audú k'inia iru bada perã, ãchi ma o k'achiadeepa k'aripa ataji.

21 Waide Tachi Ak'õrepa mãgá k'aripa-e bak'ãri, tachi eperãarã piudap'eda, atuapachida tachia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa. Mamĩda Tachi Ak'õrepa tachi p'ek'au k'achia oopataarã k'aripak'ãri Jesucristo k'aurepa, p'ek'au k'achia

wēe p'aneejida iru k'īrapite māik'aapa iru ode p'aneejida. Ma ode p'anadak'āri, tachi k'ap'ia piuruta pijida, Ak'ōre truade p'ananadait'ee.

6

Cristodeerāpa p'ek'au k'achia oodaamaa p'anapata

¹ Parādepemapa iidii: “Tachi Ak'ōrepa Cristode ijāapataarā p'ek'au k'achia wēe ak'i bi pirā, ¿p'ek'au k'achia waapiara oodaipia bi-ek'ā, māgá Ak'ōrepa waapiara tachi pia ak'imerā?”

² ¡Māga-e! Cristode ijāadak'āri, tachi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia piu pik'aji. Māga bita, ¿sāga waapiara p'ek'au k'achia oodaima?

³ ¿K'awada-e p'anik'ā? Jesucristode ijāadak'āri, poro choopijida ak'ipidait'ee iru ome araa p'ani. Māgá araa p'anadairā iru ome, iru piuk'āri tachi p'ek'au k'achia wēpapiit'ee, tachi jida auk'a piu pik'ajida.

⁴ Ma awara tachi ijāapataarāpa poro choopidak'āri māgá ak'ipidait'ee tachi piu pik'adap'edaa Cristo ome, jaradai tachi auk'a ia pik'ajida iru ome. Ichiaba jaradai Tachi Ak'ōre Waibiapa tachi auk'a p'irabai pik'apiji iru p'irabaipidak'a, māgá awara p'anapataadamerā irua k'inia bik'a.

⁵ Cristo ome araa p'ani k'aurepa, tachi auk'a piu pik'ajida pirā iru ome, māgara auk'a p'irabaidait'ee māik'aapa iru ome p'ek'au k'achia wēe p'anapataadait'ee, irua k'inia bik'a.

⁶ K'awa p'ani Cristode ijāadai naaweda p'ek'au k'achia ooyaa p'anapachida. Mamīda ijāadak'āri māik'aapa araa p'aneedak'āri iru ome, ma p'ek'au

k'achia ooyaa bi k'ap'ia kurusode piu pik'aji iru k'ap'ia ome. Māgá uchijida ma p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ariipa, waa tachimaa k'achia oopinaamerā.

⁷ Tachi eperā k'ap'ia piuk'āri, ne-inaa waa tachimaa oopi-e pai, pia wa k'achia. Māga pik'a tachi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia piu pik'ak'āri Cristo k'ap'ia ome, ne-inaa k'achia waa tachimaa oopi-e pai.

⁸ Tachi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia māgá piu pik'ada perā Cristo k'ap'ia ome, ijāa p'ani Cristopa tachi k'aripait'ee p'anapataadamerā irua k'inia bik'a, auk'a p'irabai pik'adap'edaa perā iru ome.

⁹ Tachi ijāapataarāpa k'awa p'ani Cristo piup'eda chok'ai p'irabaida perā, waa piu-e pait'ee.

¹⁰ Piuda apai piuji p'ek'au k'achia jōmaweda wēpapiit'ee. Ma piudak'āriipa ichita chok'ai bapari ooit'ee Ak'ōrepa oopi bik'a.

¹¹ Parā ichiaba māgá p'anapataadaipia bi, parā p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia piu pik'ada perā Jesucristo k'ap'ia ome. Mapa ichita iididaipia bi Jesucristomaa, irua parā k'aripamerā oodait'ee Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a. Māgá ne-inaa k'achia oo amaadaipi.

¹² Oonáati ma p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iaapa oopi k'inia bik'a parāmaa. Māgí k'aurepa ne-inaa k'achia k'ira t'ādoo oopata. Mamīda ma k'ap'ia jōit'eepi.

¹³ Ne-inaa k'achia oopináati pāchi juamaa, bīrīmaa, it'aimaa, taumaa. Jīp'a pāchi k'ap'ia bīti Tachi Ak'ōre jua ek'ari, irua ne-inaa pia oopimerā ma k'ap'iamaa. P'anapatáati k'ap'ia chiwidi iru

p'anik'a, parã auk'a p'irabai pik'adap'edaa perã Cristo ome, iru k'ap'ia chiwidi p'irabaik'ãri.

14 Mãga ooruta pirã, waa p'ana k'iniada-e pait'ee pãchia p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ari. Cristopa parã uchiapidak'a Tachi Ak'õre Ūraa p'ãda jua ek'ariipa, auk'a uchiapii ma k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ariipa. Mãgá Tachi Ak'õrepa parã k'ariipa k'inia bi, parã k'inia iru bapari perã.

Pi, k'ai esclavo

15 Parãdepemapa jarai: “Mãgara, Cristopa ooda k'aurepa it'aa wãdait'ee pirã, oonaadama Tachi Ak'õre Ūraa p'ãdade jara bik'a. Oodama tachia oo k'iniata.” jMãga-el

16 ¿K'awada-e p'anik'ã esclavopa oopari chiparipa oopi bik'a? Ne-inaa k'achia oopiru pirã, k'achia oopari mãik'aapa k'achiade baaipari. Mãga pik'a bi parã p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ari p'anadak'ãri. Jõdee ma esclavo chiparipa chi esclavomaa ne-inaa pia oopiru pirã, pia oopari mãik'aapa chiparipa k'achia wëe ak'ipari. Mãga pik'a bi Tachi Ak'õre jua ek'ari p'anadak'ãri. Pi ¿k'ai esclavoma; p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia esclavo wa Tachi Ak'õre esclavo?

17 Mia gracias jarapari Tachi Ak'õremaa, írá irua oopiparik'a oo k'inia p'anadairã pãchi t'ãriipa. Mãga oo k'inia p'ani Tachi Ak'õrepa pedee pia jara pëida Cristode ūridap'edaa perã iru mimiapataarã it'aidepa mãik'aapa irude ijãadap'edaa perã.

18 Mãgá uchijida ma p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ariipa mãik'aapa Tachi Ak'õre jua ek'ari p'aneejida.

19 (Nāgí jarateerude mia “esclavo” jara bi parāpa pipiara k'awaadamerā k'āata mia jara k'inia bi.) Naaweda pāchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ari esclavoorāk'a p'anapachida. Mamīda ĩrá pāchi k'ap'iamaa oopidaipia bi ne-inaa pia k'ĭra t'ādo, Tachi Ak'ōrepa k'iniata, ma-it'ee Ak'ōrepa parā awara bida perā.

20 Parā at'āri pāchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ari esclavoorāk'a p'anadak'āri, ũridaamaa p'anapachida Ak'ōrepa oopi k'inia bada parāmaa. Jĭp'a oo k'inia p'anapachida k'achia beerāpa oopatak'a.

21 ¿K'āare piata atajidama māga p'anadap'edaa pari? Māga p'anadap'edaa paara pāchi piurutamaa, atuak'ajida k'achia beerā atuapatak'a. Ma awara ĩrá ijāapata perā, k'ĭra nejasia p'ani k'ĭsiadak'āri ma k'achia oopatap'edaade.

22 Mamīda Tachi Ak'ōrepa parā ichideerā papiji māik'aapa parā uchua ataji ma p'ek'au k'achia jua ek'ariipa, waa esclavoorāk'a p'ananaadamerā. Ichia parā māgá awara bida perā, ichia k'inia bik'a p'anapataadai māik'aapa it'aa wādai pāchi jaidadak'āri.

23 Wāara p'ek'au k'achia oopataarā piudak'āri, atuadait'ee. Mamīda Cristode ijāapataarā it'aa wādait'ee māik'aapa ichita p'anapataadait'ee Tachi Waibia Jesucristo ome, Tachi Ak'ōrepa māga k'inia bairā.

7

Chonaarāwedapema ũraa māik'aapa Cristode ijāapataarā

¹ Ipemaarã Cristo k'aurepa, parãpa k'awa p'ani Tachi Ak'õrepa Moisemaa ùraa p'ãpida. K'awa p'ani tachi ma ùraa jua ek'ari p'anapata chok'ai p'ani misa.

² K'ĩsiadáma nãgide. Tachi Ak'õre Ûraade jara bi wẽrapa awaraa imik'ĩra jiririk'araa bi, ichi imik'ĩra chok'ai bi misa. Mamĩda chi imik'ĩra jai-idaak'ãri, chi wẽra uchiai mãgí ùraa jara bi jua ek'ariipa. Awaraa imik'ĩra atai.

³ Pia jarait'eera, chi imik'ĩra chok'ai bide, araa beeru pirã awaraa imik'ĩra ome, p'ek'au oo bi Tachi Ak'õre k'ĩrapite. Mamĩda chi k'ima jai-idaap'eda, awaraa ome araa paru pirã, p'ek'au oo-e bi Tachi Ak'õre k'ĩrapite.

⁴ Mãga pik'a bi parã ome, michi ipemaarã Cristo k'aurepa. Parã p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia kurusode piu pik'ak'ãri Cristo k'ap'ia ome, Moisepa p'ãda ùraa jara bideepa uchijida. Parãpa Cristode ijãadak'ãri, araa p'aneejida iru ome, ichideerã p'aneedamerã mãik'aapa oodamerã irua oopi bik'a.

⁵ Araa p'anadai naaweda Cristo ome, ma p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iaapa ne-inaa k'achia k'ĩra t'ãdoo oopipachi tachimaa, oo k'inia bada perã Ak'õre Ûraa p'ãdade jara bi eperãarãpa oonaadamerã. Mãga oopida perã, Tachi Ak'õrepa tachi atuapiit'ee paji.

⁶ Mamĩda Cristode ijãadak'ãri mãik'aapa ma p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia piu pik'ak'ãri Cristo ome, tachi uchijida ma ùraa jara bi jua ek'ariipa oodait'ee Tachi Ak'õre Jaurepa oopi bik'a. Naaweda ma ùraa tachi chipari pik'a baji. Mamĩda Cristo ome araa p'aneedak'ãri, Tachi Ak'õre Jaure

tachi chipari beeji p'anapataadamerã Ak'õrepa k'inia bik'a.

Chonaarãwedapema ũraa mãik'aapa tachi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia

⁷ Mãgá Tachi Ak'õre Jaure tachi chipari beeji pirã, ¿jaradaik'ã, Tachi Ak'õrepa ũraa p'ãpida k'achia bi? ¡Mãga-e! Ma ũraa wẽ-e pada paara, mia k'awa-e pak'aji k'ãare net'aata k'achia bi Ak'õre k'ĩrapite. Ma ũraade jara-e pada paara:

'Chĩara net'aa k'ĩanáaji', (Ex 20.17)
mia k'ĩsia-e pak'aji chĩara net'aa k'ĩait'ee.

⁸ Mamĩda tachia Ak'õre Ũraa p'ãda iru p'ani. Maperã mi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iaapa waapiara mimaa chĩara net'aa k'ĩapipari, mãgipa oopi k'inia bairã ma ũraade jara bi eperãarãpa oonaadamerã. Ma ũraa wẽ-e pada paara, ¿sãga oopik'ajima ma ũraade jara bi oonaadamerã? ¡Maarepida oopi-e pak'aji!

⁹ Mia ma ũraade jara bi waide k'awa-e bak'ãri, k'ĩsia p'ua wẽe bapachi Ak'õre k'ĩrapite. Mamĩda ma ũraa k'awaadak'ãriipa k'ĩsia p'ua beeji, k'awada perã chĩara net'aa k'ĩa bi k'aurepa mi atuait'ee.

¹⁰ Ak'õrepa ma ũraa p'ãpiji ak'ĩpiit'ee sãga iru ode t'ĩudai. Mamĩda mia ma ũraa ooi'araa bida adade ook'ãri, iru ode t'ĩu k'ãyaara, o k'achiade t'ĩuji.

¹¹ Mi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iaapa mi k'ũrat'aaji. Oopii k'ãyaara Ak'õrepa Ũraa p'ãpidade jara bik'a, oopiji ma ũraade jara bi oonaadamerã, mãgá mi atuapiit'ee.

¹² Tachi Ak'õrepa Moisemaa ũraa p'ãpida pia bi, ichia ũraa jarada chaa. Mia mãga jara bi ma ũraa uchiada perã Tachi Ak'õre t'ãri pia bideepa.

Iru k'achia wēe bapari. Mapa ma ũraa k'aurepa Ak'õrepa ak'ii eperãarãpa oopata k'awaait'ee pia wa k'achia.

¹³ Mãga pirã, ¿jaraik'ã Tachi Ak'õre Ũraa k'aurepa mi atua baji? ¡Mãga-e! Mi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa mi atuapiji oopik'ãri Ak'õre Ũraa pia jara bi eperãarãpa oonaadamerã. Tachi Ak'õrepa k'ĩsia iru baji ichi ũraa k'aurepa mia k'awaamerã wãara mi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia audú k'achia bi.

¹⁴ Tachia k'awa p'ani Ak'õre Ũraa jõmaweda uchi-aji ichi Jauredeepa. Mamĩda mia p'oyaa oo-e ma ũraade jara bik'a, mi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia mi chiparik'a bairã. Mãgipa mimaa ichita k'achia oopipari.

¹⁵ K'awa-e sãgap'eda oopari mãgipa oopi bik'a. Mia oo-e wãara michi t'ãriipa oo k'inia bik'a. Ma k'ãyaara oopari ne-inaa mia ooamaa bi.

¹⁶ Mãga ook'ãri, ak'ipi bi Tachi Ak'õre Ũraade wãarata jara bi.

¹⁷ Oo k'inia bi Cristopa oopi bik'a. Mamĩda mi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa ne-inaa k'achia mimaa oopipari.

¹⁸ K'awa bi na p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iade pia wē-e, michi k'ĩradoopa pia p'oyaa oo-e bairã, mãga oo k'inia bi mĩda.

¹⁹ Oo-e ne-inaa pia, mia oo k'inia bi. Jĩp'a oopari ne-inaa k'achia, mia oo k'inia-e bi.

²⁰ Mãga oopari perã, k'awa bi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa mimaa mãga oopipari.

²¹ Ne-inaa pia oo k'inia bak'ãri Ak'õrepa oopi k'inia bik'a, ma p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iapa mãga oopi k'inia-e.

22 Mi t'ãri o-ia bi Tachi Ak'õre Ûraa k'awa bairã. T'ãriipa oo k'inia bapari made jara bik'a.

23 Mamĩda mi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia presok'a bi. Mãgĩ chõo pik'a bi michi t'ãri ome, at'ãri mi chipari ba k'inia bairã.

24 ¿Sãgapi ooima? ¡Mi chupiria chi! ¿K'aipa mi k'aripa ataima na p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ariipa? Mãgipa mi waya o k'achiade t'ĩupi k'inia bi.

25 ¡Mamĩda mia gracias jarapari Tachi Ak'õremaa, Tachi Waibia, Jesucristopata, mi k'aripa atada perã mi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ariipa! Michi t'ãriipa oo k'inia bi Ak'õre Ûraade jara bik'a. Mamĩda mi k'achia ooyaa bi k'ap'iaapa at'ãri k'achia oopi k'inia bi.

8

Sãga p'anapata Tachi Ak'õre Jaure ome

1 Ma jõma jara aupadade k'ĩsiadak'ãri, tachia k'awa p'ani Tachi Ak'õrepa Jesucristo ome araa p'anĩrã atuapi-e pait'ee.

2 Cristode wãara ijãadak'ãri, Tachi Ak'õre Jaure ba chepari tachi ome. Iruata tachi uchiapipari tachi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ariipa, ma k'aurepa atuanaadamerã.

3 Tachi Ak'õre Ûraa Moiseama p'ãpidapa eperãarã p'oyaa k'aripa ata-e paji, eperãarãpa p'oyaa ooda-e p'anadairã ma Ûraade jara bik'a, ãchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia jua ek'ari p'ani misa. Mapa Tachi Ak'õrepa ichi Warra pëiji eperã jĩp'aak'a bapariimerã mãik'aapa piumerã tachi pari, tachia p'ek'au k'achia oopata jõmaweda wëpapiit'ee.

Māgapi Cristopa tachi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia p'oyaaɟi.

⁴ Māga ooɟi tachi ijāapataarā p'anapataadamerā Ak'õre Ūraa p'ādade jara bik'a. Māgá p'anadai oodak'āri Ak'õre Jaurepa oopi bik'a, tachi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iaapa oopii k'āyaara.

⁵ Chi oo k'inia p'anapataarāpa āchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iaapa oopi bik'a, māga oopata jiripata perā āchia oo k'inia p'ani aupai. Mamīda chi oo k'inia p'anapataarāpa Tachi Ak'õre Jaurepa oopi bik'a, māga oopata jiripata perā Tachi Ak'õrepa k'inia bi.

⁶ Ma awara chi oo k'inia p'anapataarāpa āchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iaapa oopi bik'a o k'achia jiripata. Māgá atuadait'ee. Mamīda chi oo k'inia p'anapataarāpa Ak'õre Jaurepa oopi bik'a, k'āiwee p'anapata Ak'õre k'irapite, iru ode p'anadairā māik'aapa it'aa wādait'ee perā.

⁷ Māgee oo k'inia p'anapataarāpa āchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iaapa oopi bik'a Tachi Ak'õre k'īra unuamaa iru p'anapata. Mapa oo k'iniadak'aa iru ūraa p'ādade jara bik'a. Wāara māgá p'oyaa oodak'aa, Ak'õre Jaure wēe p'anadairā.

⁸ Ma awara ne-inaa wē-e māgee eperāarāpa oodai Tachi Ak'õrepa āchi pia ak'imerā.

⁹ Jōdee Ak'õre Jaure pāchi t'āride baparida a p'ani. Māga pīrā, parāpa oo k'inia p'anapataadaipia bi iru Jaurepa oopi bik'a. Tachia k'awa p'ani Cristo Jaure wēe beerā Cristodeerā-e.

¹⁰ Mamīda Cristo pāchi t'āride bapari pīrā, parā jaure ichita chok'ai bapariit'ee. Maperā parā k'ap'ia piudaruta pijida p'ek'au k'achia oopata

k'aurepa, Cristo k'aurepa Tachi Ak'õrepa parã p'ek'au k'achia wêe ak'ipari.

11 Ma awara Tachi Ak'õre Jaure pãchi t'ãride bapari pirã, parã jai-idaadak'ãri, irua parã k'ap'ia chok'ai p'irabaipiit'ee ichita p'anapataadamerã. Mãga k'awa p'ani Tachi Ak'õrepa mãga ooda perã Cristo ome, iru piup'eda p'irabaipik'ãri.

12 Mãpai ñpemaarã, Tachi Ak'õrepa tachi Cristode ijãapataarã mãgã k'aripapari perã ichi Jaure k'ap'ia, p'anapataadaipia bi iru Jaurepa p'anapi bik'a. Írã tachi ijãapataarã Cristo jua ek'ari p'anapata. Mãga bita çsãga oodaima tachi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iaapa oopi bik'a?

13 Parã p'anaruta pirã mãgí p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iaapa p'anapi k'inia bik'a, atuadait'ee. Mamída mãgipa oopi bik'a oo amaaruta pirã mãik'aapa Ak'õre Jauremaa oopiruta pirã irua oopi bik'a, parã p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia p'oyaadait'ee mãik'aapa Ak'õre truade p'ananadait'ee.

14 Jõmaweda Tachi Ak'õre Jaurepa p'anapi bik'a p'anapataarã Tachi Ak'õre warrarã.

15 Cristode ijãadak'ãri, Tachi Ak'õrepa ichi Jaure pëi-e paji parã p'era p'anapataadamerã esclavoorãk'a, irua parã miapii jãak'aapa. Jip'a pëiji ichi warrarã padamerã. Maperãpi Tachi Ak'õremaa it'aa t'idak'ãri, jarapata: “¡Abbá! ¡Mí Ak'õre!”

16 Mãga jaradai Ak'õre Jaurepa tachi t'ãrimaa k'awapipari perã wãara Tachi Ak'õre warrarã.

17 Mãgã Tachi Ak'õre warrarã p'anadairã, iru p'anadait'ee jõmaweda irua k'isia iru bi ichideerã-

it'ee it'ari p'ananadak'ãri. Ne-inaa iru p'anadait'ee iru Warra Cristopa iru bik'a. Iru na eujãde bi misa, ijãadak'aa beerãpa iru jiripachida miapidait'ee. Mãgã tachi auk'a jiripata. Mapa it'ari panadak'ãri, Tachi Ak'õrepa tachi Cristok'a papiit'ee, auk'a iru k'ïra wãreede p'anapataadamerã.

Tachi Ak'õre k'ïra wãree unudait'ee

¹⁸ Michi t'ãride mia nãga k'awa bi. Na p'ek'au eujãde p'ani misa, tachi mak'ïara miada-e p'ani k'ïsiadak'ãri jõma Tachi Ak'õrepa tachimaa unupiit'ee ichi k'ïra wãree eujãde.

¹⁹ Na p'ek'au eujãde mãgã mia jõni jida, o-ïa ni p'ani iru ewari waibia ewate. Jõma ne-inaa Tachi Ak'õrepa ooda jida nimaa bi irua ak'ipimerã ichi warrarã Cristo cheru ewaride.

²⁰ Chi naapema eperãpa oo-e pak'ãri Tachi Ak'õrepa jaradak'a, k'achiade baaiji. Maperã Ak'õrepa ichia ooda jõmaweda auk'a k'achiade baaiji, ma ne-inaa Ak'õrepa ooda mãga k'inia-e baji mïda.

²¹ Mamïda ãra ma ooda jõmaweda nimaa bi ma ewari cherude ma k'achia baaidadeepa auk'a uchiat'ee perã Tachi Ak'õre warrarã ome. Iru warrarã waa piuda-e pait'ee mãik'aapa Tachi Ak'õre k'ïra wãree eujãde p'ananadait'ee.

²² K'awa p'ani Tachi Ak'õrepa ooda jõmaweda at'ãri mia nïbi, wëra mia nïbaparik'a ichi warra ewaa t'oit'ee pak'ãri.

²³ Tachi ijãapataarã jida mia chitooni na p'ek'au eujãde p'ani misa, ne-inaa pipiara bi iru p'ani mïda, Tachi Ak'õrepa k'ïsia iru bidepema teet'ee Cristode ijãapataarãmaa. Mãgí iru Jaure. Mãgã

iru Jaure tachi ome iru p'ani mīda, tachi t'āride k'īsia paraa p'anapata na p'ek'au eujāde p'ani misa. Auk'a o-īa nīpata Tachi Ak'ōrepa tachi k'ap'ia chiwidi p'irabaipimerā māik'aapa it'ari tachi ichi wararāk'a p'anapimerā.

24 Ichia tachi o k'achiadeepa k'aripa atadak'āriipa, k'awajida ewari cherude wāara māgá k'ap'ia chiwidide p'anapataadait'ee iru k'īra wāree truade. Ma k'ap'ia chiwidi iru p'anadap'edaa paara, nīda-e pak'ajida k'ap'ia chiwidi iru p'anadait'ee.

25 Mamīda wāara ijāa p'ani pīrā ma k'ap'ia chiwidi iru p'anadait'ee, waide unuda-e p'ani mīda, choodait'ee tachia ni p'anide.

26 Māgá choodai Tachi Ak'ōre Jaurepa tachi k'aripapari perā, audú k'īsia paraa p'anadak'āri maa-e pīrā tachi t'āride juatau wēe pik'a p'anadak'āri. Māga p'anide tachi k'īradoopa p'oyaa it'aa t'īda-e pak'āri Ak'ōremaa, iru Jaurepa enenee nībi tachi pari īyapaa bīdepai, pedee wēe.

27 Māpai Tachi Ak'ōrepa tachi ijāapataarā t'āride iru bi k'awapari perā, ūripari ichi Jaurepa jara k'inia bi tachi k'ap'ia pari. Ichi Jaurepa ichita iidipari irua k'inia bīk'a.

28 Mapa k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa pia uchiapiit'ee jōmaweda ne-inaa p'asaru ichi k'inia iru p'anīrāmaa. Māga ooit'ee ichiata māirā jirīda perā Cristode ijāadamerā.

29 Eperāarā ooi naaweda, Tachi Ak'ōrepa k'awaji māirāpa iru k'inia iru p'anadait'ee. Mapa k'īsia iru baji māirā ichi warra jīak'a papiit'ee. Cristo chi Warra naapema paji. Maap'eda irude ijāapataarā

iru ñpemaarãk'a p'aneejida.

³⁰ Pia jarait'eera, naaweda Tachi Ak'õrepa k'awaji eperãarã ùk'uruurãpa iru k'inia iru p'anadait'ee. Mapa mãirã jiripari Cristode ijãadamerã. Mãpai, ijãadak'ãri, irua ãchi p'ek'au k'achia wëe ak'ipari ichi warra Cristo ak'iparik'a. Maperãpi ãra p'anapiit'ee ichi trua k'ira wãree bide.

Cristode ijãapata k'aurepa Tachi Ak'õrepa tachi k'inia iru bapari

³¹ K'ĩsiadak'ãri jõmaweda Tachi Ak'õrepa ooparide tachi ijãapataarã k'aripait'ee, ¿k'ãata waa jaradaima? Tachi Ak'õrepa tachi mágá k'aripapari pirã, ¿k'aipa tachi k'achia ooima?

³² Tachi Ak'õrepa wãak'a-e paji pirã ichi Warra piupik'ãri tachi pari, audupiara wãak'a-e pait'ee ne-inaa awaraa ichia jara bi teeit'ee tachi Cristode ijãapataarãmaa.

³³ ¿K'aipa Tachi Ak'õrepa jirit'eradaarã imiateeima, irua ãra pia-ee ak'imerã? Tachi Ak'õrepata tachi p'ek'au k'achia wëe ak'ipari Cristopa ooda k'aurepa.

³⁴ Mãga-e pirã, ¿k'aipa Cristode ijãapataarã atuapi-ima? Jesucristo piuji mãik'aapa chok'ai p'irabaiji tachi o k'achiadeepa k'aripa atait'ee. Maap'eda it'ari Tachi Ak'õre juaraare banaji chupiria iidit'ee Ak'õremaa tachi pari.

³⁵ Mãga-e pirã, ¿k'aipa tachi ãyaa ataima Cristo juadeepa, irua tachi k'inia-ee iru bamerã? Mágá ãyaa wãda-e pai nepirade baairuta pijida maa-e pirã audú k'ĩsia jõni pijida maa-e pirã awaraarãpa tachi k'achia ooruta pijida Cristode ijãapata perã

maa-e pirã jarrapisia jõni pijida maa-e pirã p'aru wëe p'ani k'aurepa chupiria chitoni pijida maa-e pirã awaraarãpa tachi jiriruta pijida miapidait'ee wa peedait'ee. ¡Ne-inaa apidaapa tachi áyaa wãpida-e Cristo juadeepa!

³⁶ Tachi Ak'õre Ũraa p'ãdade jara bi:

'Ak'õre, taipa pi k'inia iru p'anapata perã, k'achia beerãpa tai ip'ii jiripata peedait'ee. Oveja peepataarãpa oveja iru p'anapatak'a ateedak'ãri peedait'ee, mãga pik'a mãgee k'achia beerãpa tai iru p'ani.' (Sal 44.22)

³⁷ K'achia beerãpa tachi ijãapataarã at'ãri mãgã iru p'ani mïda, tachia ne-inaa jõmaade ãchi p'oyaapata, tachi k'inia iru baparipa k'aripapari perã.

³⁸ Cristopa tachi mãgã k'inia iru bapari perã, michi t'ãripa mia nãga ijãa bi. Áyaa wãda-e iru juadeepa piuruta pijida maa-e pirã mia jõni pijida na eujãde p'ani misa. Cristo juadeepa tachi áyaa wãpida-e pai angeleerãpa, netuaraarãpa, na p'ek'au eujãdepemaarã waibiarãpa pida. Apidaapa mãgã wãpida-e pai ne-inaa ñrapema wa t'ëepema ewari cherude.

³⁹ It'ipiara wãruta pijida pajãde maa-e pirã edupiarã wãruta pijida eujã ek'ari maa-e pirã t'imipiara wãruta pijida na p'ek'au eujãde, áyaa wãda-e pai iru juadeepa. Mia mãga jara bi wëe perã ne-inaa tachi áyaa wãpiit'ee Tachi Ak'õre juadeepa Tachi Waibia, Jesucristopa, tachi k'inia iru bapari perã.

Tachi Ak'õrepa Israel pidaarã jir'it'erada

¹ Mi Cristode ijãadak'ãriipa, araa bi iru ome. Tachi Ak'õre Jaurepa k'awapipari mia wãarata jararu. Ma awara michi t'ãripa ichiaba k'awa bi seewa jara-e nãga jarak'ãri.

² Mi audú t'ãri p'ua nĩbi michi auk'aarã, judiorãpa Cristode ijãadak'aa perã.

³ Piara bak'aji Cristopa mi yiaara iru bada paara, michi auk'aarã atuadai k'ãyaara.

⁴ Æra Israeldeepa uchijida. Chonaarãweda Tachi Ak'õrepa ãra jir'it'eraji ichideerã p'aneedamerã. Mãgã ichi warrarãk'a p'aneejida. Iru bapachi ãra chonaarã t'ãide. Mãga nide iru k'ĩra wãree unujida. Æra chonaarãmaa jaraji ichia ooit'ee Abrahamdeepa uchiadap'edaarã k'ap'ia pari. Ichi ũraa p'ãpiji ãra chonaarãmaa mãik'aapa mãirãdepema ũk'uru awara biji mimiadamerã ichi-it'ee. Jaraji ãra chonaarãmaa sãga it'aa iidipataadaipia bi. Æra chonaarãmaa jarada chok'ara jaraji ãra pia ak'i bapariit'ee mãik'aapa eperã peiit'ee ãra k'aripade.

⁵ Æra uchijida tai chonaarã Abrahamdeepa, Isaacdeepa, Jacobdeepa. Maap'eda Tachi Ak'õre Waibia Jesucristo, chi ne-inaa jõmaweda ak'ipari t'ok'ãri eperã k'ap'iade, ãchi auk'aa paji, ichiaba ma chonaarãdeepa uchiada perã. ¡Maperã ichita gracias jaradãma irumaa! ¡Amén!

⁶ Mãgara ¿k'ãata jaraima? ¿Tachi Ak'õrepa oo-e pajik'ã ichia ooit'eeda adak'a Israel pidaarã ome? ¡Mãga ooji! Mamĩda ichi-it'ee jõmaweda Israeldeepa uchiadap'edaarã wãara Israel pidaarã-e.

⁷ Ichiaba ichi-it'ee jõmaweda Abrahamdeepa

uchiadap'edaarã wãara Abraham warrarã-e.
Tachi Ak'õre Ûraa p'ãdade jara bi:

'Mia Isaacdeepa uchiadait'eerã pia ak'it'ee, pi
mide ijãapari perã.' (Gn 21.12)

⁸ Ak'õrepa mãga jarada perã, k'awa p'ani iru-
it'ee Isaacdeepa uchiadap'edaarã aupai Abraham
warrarã, Abrahampa awaraa warrarã ooji mĩda.
Tachi Ak'õrepa Isaacdeepa uchiadap'edaarã mãga
ak'ipachi, ãra uchiadap'edaa perã irua Abraham-
maa jarada k'aurepa.

⁹ Tachi Ak'õrepa mãgaji Abrahammaa:

'Añomaa mi waya cheit'ee mãik'aapa Sarapa warra
t'oit'ee.' (Gn 18.10)

¹⁰ Ma awara ai t'ẽepai tai judiorã chonaa Isaacpa
me-iso ooji chi wẽra Rebeca ome.

¹¹ Mamĩda ma me-iso t'odai naaweda, Tachi
Ak'õrepa k'ĩsia iru baji aba jirit'erait'ee mãik'aapa
waibiara papiit'ee chi apema k'ãyaara. Ak'õrepa
mãga ooji ma warrarãpa waide ne-inaa pia wa
k'achia ooda-e p'anajida mĩda. Mãga ook'ãri,
k'awapiji ichiata eperã jirit'erapari oomerã ichia
oopi bik'a.

¹² Jirit'era-e ma eperãpa ne-inaa pia oopari perã.
Jip'a jirit'erapari ichia k'inia bik'a. Mãga k'awa
p'ani Ak'õrepa Rebecamaa nãga jarada perã:

'Chi naapema chi t'ẽepema jua ek'ari bait'ee.' (Gn
25.23)

¹³ Tachi Ak'õre pedee jarapataarãpa p'ãdap'edaade
ichiaba jara bi:

'Jacob jirit'eraji. Jõdee Esau unuamaa iru baji.'
(Mal 1.2-3)

14 Māgara ¿k'āata jaradaima? ¿Tachi Ak'ōrepa pia oo-e bik'ā, aba pipiara ak'ipari perā chi apema k'āyaara? ¡Māga-e!

15 Mia māga jara bi Tachi Ak'ōrepa Moisemaa nāga jarada perā:

'Mia chupiria k'awaait'ee mia chupiria k'awaa k'inia bīrā. Pia ak'it'ee mia pia ak'i k'inia bīrā.' *(Ex 33.19)*

16 Māga jarada perā, k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa eperāarā jirit'erapari k'aripait'ee, ichia āchi chupiria k'awaa k'inia bairā. Jirit'era-e āchia māga k'inia p'anadairā maa-e pirā ne-inaa pia wa k'achia oo p'anadairā.

17 Ichiaba Ak'ōrepa ichi ūraa p'ādade jaraji Egiptodepemaarā poro waibia Faraonmaa:

'Mia pi rey papiji māik'aapa pi k'īrapite ooji ne-inaa eperāarāpa p'oyaa oodak'aa āchi juadoopa. Māga ooji mia pi nepirade baaipida k'aurepa, na p'ek'au eujādepemaarāpa k'awaadamerā Mita, jōmaarā Ak'ōre Waibia.' *(Ex 9.16)*

18 Māga jarada perā, k'awa p'ani Tachi Ak'ōrepa chupiria k'awaapari ichia chupiria k'awaa k'inia bīrā māik'aapa k'īri k'isuapipari ichia māgá oopi k'inia bīrāmaa.

19 Mamīda parādepemapa mīmaa iidii: "Māga pirā, ¿sāgap'eda Tachi Ak'ōrepa k'īri k'isua p'anīrā miapiit'eema? ¿Iru k'aurepa māgá p'anapata-ek'ā?"

20 Mia ma iidida nāga p'anaut'ee. Pi na p'ek'au eujādepema. Māga bita, ¿Tachi Ak'ōrepa ne-inaa oopari iidipia bik'ā?

‘Ma awara pi, Ak’õrepa ooda, iidiipia bik’ã:
 “¿Sãap’eda mi nãgá oojima?” ’ (Is 29.16;
 45.9)

21 K’ĩsĩaji nãgide. Chok’o k’aparipa ichi yooro p’e iru bidee chok’o k’ĩra t’ãdoo k’apari, ichia k’inia bik’a. Ma yoorodee k’ai chok’o pi-ia fiestadee ateeit’ee m̃aik’aapa ai yoorodee k’ai chok’o jĩp’aa teeda iru bait’ee.

22 Tachi Ak’õrepa m̃aga pik’a oopari na p’ek’au eujãdepemaarã ome. Ichia k’ĩsia iru bi m̃ida p’ek’au k’achia ooyaa p’anĩrã jõpiit’ee, choopari ãra ome ichi ewari waibia ewate paru misa. M̃agá choo k’inia bi pirã, ¿k’ãata jaradaima?

23 M̃agá chooru pirã k’ĩsia iru bada perã eperãarãmaa ichi k’ĩra wãree unupiit’ee, ¿k’ãata jaradaima? Irua m̃aga ooji tachi chupiria k’awaak’ãri m̃aik’aapa tachi k’ap’ia ichi k’ĩra wãree unupik’ãri awaraarãmaa.

24 Tachi Ak’õrepa tachita jiriji judiorã t’ãideepa m̃aik’aapa judio-eerã t’ãideepa, tachi jõmaweda auk’a Cristode ijãadamerã.

25 K’awa p’ani Ak’õrepa m̃aga k’ĩsia iru baji, iru pedee jarapari Oseamaa jarapida perã:

‘Michi eperãarã-ee p’anadap’edaarã t’ijaradait’ee
 “michi eperãarã” m̃aik’aapa eperãarã mia
 k’inia-e badaarã t’ijaradait’ee “eperãarã mia
 k’inia iru bĩrã”.’ (Os 2.23)

26 Awara ãi Ak’õre Ũraa p’ãdade Oseapa ichiaba jaraji:

‘Mia eperãarãmaa jara badamã: “parã michi
 p’uuru pidaarã-e”, m̃agĩrãmãĩ ãchideepa
 uchiadap’edaarãmaa “Ak’õre ichita chok’ai
 bapari warrarãda” adait’ee.’ (Os 1.10)

27 Ma awara Tachi Ak'õre pedee jarapari Isaíapa jaraji:

'Israel pidaarã ipu tau nãusaak'a p'usa ide chok'ara p'ani mĩda, Tachi Ak'õrepa ãra chok'ara-ee uchiapiit'ee k'achia beerã juadeepa.

28 Taarã-e nide Tachi Ak'õrepa eperãarã chok'ara jõpiit'ee.' *(Is 10.22-23)*

29 Mamĩda ai naaweda Isaíapa ichiaba jara baji:

'Jõmaarã Ak'õre Waibiapa tachi warrarã chok'ara-ee p'anĩrã k'aripa-e pada paara, k'iniik'ajida Sodoma pidaarãk'a mãik'aapa Gomorra pidaarãk'a.' *(Is 1.9)*

Judiorã Cristode ijãadaamaa p'anadap'edaa

30 Tachia ¿k'ãata k'awaadama k'ĩsiadak'ãri Ak'õrepa mãga oodade Israel pidaarã ome? K'awa p'ani judio-eerãpa Tachi Ak'õre jirida-e p'anajida. Mamĩda írá p'ek'au k'achia wẽe p'anapata Tachi Ak'õre k'ĩrapite, Cristode ijãapata perã.

31 Jõdee Israel pidaarãpa Tachi Ak'õre jiri p'anajida mãik'aapa oo k'inia p'anajida iru ũraa p'ãdade jara bik'a, irua ãchi pia ak'imerã. Mamĩda p'oyaa ooda-e paji jõmaweda ma ũraade jara bik'a.

32 ¿Sãgap'eda mãga p'anajida? Cristode ijãa p'anedai k'ãyaara Tachi Ak'õrepa ãchi pia ak'imerã, Ak'õre Ũraa Moisemaa p'ãpidak'a oo k'inia p'anapachida. Mamĩda Ak'õrepa Cristo pẽiji ichi o ak'ipimerã. Mapa irude ijãa k'iniada-e pak'ãri, ma o atuajida.

33 Oojida Ak'õrepa jaradak'a chonaarãweda ichi ũraa p'ãdade:

'Judiorã t'ãide Sión p'uurude mia eperã mãu pipiara bik'a papiit'ee. Ara eperã

t'ĩuti parik'a mǎumaa, mǎga pik'a eperǎarǎ chok'ara t'ĩuti pik'adait'ee ma mǎu pipiara bi k'aurepa. Mamĩda chi irude ijǎa bi t'ǎri o-ĩa bapariit'ee Ak'õre k'ĩrapite.' (Is 8.14; 28.16)

10

¹ Ĩpemaarǎ Cristo k'aurepa, t'ǎri pa mǎa k'inia bi judiorǎpa Cristode ijǎadamerǎ. It'aa t'ĩ pari Tachi Ak'õremaa ǎra chupirria k'awaamerǎ, mǎgǎ o k'achiadeepa uchiadamerǎ.

² Mĩchi taupa unu bi ǎrapa Ak'õre net'aa k'awa k'inia p'ani. Mamĩda wǎara iru k'awadak'aa.

³ K'awa k'iniadak'aa Ak'õrepa Cristode ijǎapataarǎ p'ek'au k'achia wēe beepipari. K'ĩsiapata ne-inaa pia oo p'anipa Tachi Ak'õrepa ǎchi pia ak'it'ee. Maperǎ Cristode ijǎa k'iniada-e.

⁴ Mamĩda Cristopata ichideerǎ uchiapipari Tachi Ak'õre Ũraa p'ǎdade jara bi jua ek'ariipa, oopataadamerǎ irua jara bik'a. Maperǎ Tachi Ak'õrepa Cristode ijǎapataarǎ p'ek'au k'achia wēe ak'ipari.

⁵ Moisepa p'ǎdade jara bi:
'Eperǎpa ook'ǎri jõmaweda Ak'õre Ũraade jara bik'a, ichita bapariit'ee ma ũraade jara bik'a.' (Lv 18.5)

⁶ Mamĩda p'ek'au k'achia wēe beerǎ Cristode ijǎa p'ani k'aurepa, mǎgĩirǎpa auk'a jaradai Moisepa jaradak'a Tachi Ak'õre k'awa k'inia p'anadap'edaarǎmaa:

'K'ĩsianáati pǎchi t'ǎridepai: "¿K'aita wǎima Ak'õre eujǎdee irua k'inia bi k'awaade?" ' (Dt 30.12)

(pia jarait'eera, Cristo chemerã Ak'õre eujãdeepa.)

⁷ Maa-e pirã:

‘ “¿K'aita piudap'edaarãmaa wãima Ak'õrepa k'inia
bi k'awaade?” ’ *(Dt 30.13)*

(pia jarait'eera, Cristo chemerã iru
iadap'edaamãiipa.)

⁸ Mãga k'ĩsiadai k'ãyaara, jaradaipia bi Ak'õre Ũraade
jara bik'a:

‘Nãgaweda Tachi Ak'õrepa jara pëida k'awa
p'ani, mãgí pãchi it'aideepa jarapata perã
mãik'aapa pãchi t'ãride k'awapata perã.’ *(Dt
30.14)*

Mãgí pedee Moisepa p'ãdadepemak'a ichiaba
taipa jarateepata jõmaarãmaa: t'ãripa Cristode
ijãapataadamerã.

⁹ Eperãpa jara bi pirã: “Jesucristo Michi Waibia”
mãik'aapa t'ãripa wãara ijãa bi pirã Tachi Ak'õrepa
Cristo chok'ai p'irabaipiji, Tachi Ak'õrepa ma
eperã wãpiit'ee ichi truadee.

¹⁰ T'ãripa Cristode wãara ijãadak'ãri, p'ek'au k'achia
wëe p'aneepata Ak'õre k'ĩrapite. Ma awara tachi
it'aideepa jaradak'ãri, “Jesucristo Michi Waibia”,
ak'ipipata irua tachi o k'achiadeepa k'aripa ataji.

¹¹ K'irãpãti Ak'õre Ũraa p'ãdade ichiaba jara bi:

‘Eperã Cristode ijãa bi k'ĩra pia-ee ba-e pait'ee
Ak'õre k'ĩrapite.’ *(Is 28.16)*

¹² Mãga jara bairã k'awa p'ani judiorã, judio-
eerã ome auk'a p'ani Tachi Ak'õre k'ĩrapite,
Cristode ijãadak'ãri. Iruta Jõmaarã Waibia. Auk'a
k'aripapari chi chupãria iidirutaarã ichimaa, ãchi
auk'a k'inia iru bapari perã.

13 Maperã k'awa p'ani na Ak'õre Ûraa wãarata jara bi:

'Tachi Ak'õrepa ichimaa chupiria iidirutaarã k'aripa atait'eeda aji, atuanaadamerã.' (Jl 2.32)

14 Mamïda ¿sãga chupiria iididaima, irude ijãada-e p'ani pirã? Ichiaba ¿sãga irude ijãadaima, irua ooda ãchi-it'ee ùrida-e p'ani pirã? Ma awara ¿sãga ùridaima irua ooda ãchi-it'ee, eperãpa mãga jara-e pirã ãchimaa?

15 Mãgí eperã, ¿sãga wãima jarateede, awaraarãpa iru pëida-e p'ani pirã? Tachi Ak'õre Ûraa p'ãdade jara bi:

'Eperãarã o-ïadaipata awaraarãpa pedee pia ãchimaa jara chedak'ãri.' (Is 52.7)

16 Mamïda jõmaarãpa ùri k'iniada-e p'ani, Ak'õre pedee pia jara chedak'ãri. Mãga k'awa p'ani Tachi Ak'õre pedee jarapari Isaíapa p'ãdade jara bairã:

'Tachi Ak'õre, ¿k'aipa ijãajima aji, taipa jarateedap'edaa?' (Is 53.1)

17 Ma jõma jara aupadade k'ïsiadak'ãri, k'awa p'ani eperãarãpa ùridak'ãri Cristopa ooda ãchi-it'ee, mãgapi irude ijãapata.

18 Mãga pirã, ¿sãgap'eda judiorãpa ijãada-e paji? ¿Ûrida-e pajik'ã Cristopa ooda ãchi-it'ee? ¡Ûrijidapi! Ak'õre Ûraa p'ãdade jara bi:

'Tachi Ak'õrepa ooda jarateepachida jõmaarãmaa; na p'ek'au eujãdepema t'imí beerãmaa paara k'awapijida irua ooda.' (Sal 19.4)

19 Mãga pirã, waya iidiit'ee: ¿sãgap'eda ijãada-e pajima? ¿K'awada-e pajik'ã ãchia ùridap'edaa?

¡K'awajidapi! Naapiara mia k'irãpapi k'inia bi Moisepa p'ãdade jara bi:

'Tachi Ak'õrepa nãga jara bi ichi eperãarãmaa: Mia parã k'ira unuamaa iru p'anapiit'ee michi eperãarã-eerãmaa, ãra mide ijãa k'inia p'anadairã. Ma awara parã k'iraupiit'ee mãgãrã ome, chi parãpa k'ĩsiapata k'ĩsia k'awa-ee beerã.' (Dt 32.21)

²⁰ Ichiaba Isaíapa p'ãdade jãp'a jara bi:

'Mi jirida-e p'anadap'edaarãpa mi unujida. Mia unupiji mi k'awa k'iniada-eerãmaa.' (Is 65.1)

²¹ Jõdee Israel pidaarã ãpíte jara bi:

'Ichita mia Israel pidaarã k'aripa k'inia baji. Mamída ãchia oodaamaa p'anapachida mia jara bik'a, mide ijãa k'iniada-e p'anadap'edaa perã.' (Is 65.2)

11

Tachi Ak'õrepa Israel pidaarã jirít'erada

¹ Israel pidaarã mãgá p'anadap'edaa perã, ¿Tachi Ak'õrepa ichi eperãarã yiaraa iru bik'ã? ¡Mãga-el! ¡Mita Israel pida, Abrahamdeepa uchiada, Benjamín èreerãdepema! Tachi Ak'õrepa mi yiaraa-e bi.

² Irua Israel pidaarã naaweda jirít'eraji ichi eperãarã papiit'ee. ¿Írá sãga ãchi yiaraa iru baima? ¿K'irãpa p'ani-ek'ã Ak'õre Úraa p'ãdade jara bi iru pedee jarapari Elías it'aideepa? Israel pidaarã ãpíte mãgãpa Tachi Ak'õremaa jaraji:

³ 'Ak'õre, tai poro waibiarãpa pi pedee jarapataarã peepachida. Ichiaba pia altar oopida ãrik'oojida. Mi aupai pide ijãapari mãik'aapa

ĩr mi jida jiri p'ani peedait'ee.' (1 R 19.10, 14)

⁴ Mamĩda Tachi Ak'õrepa Eliamaa p'anauji:

'Mi jua ek'ari eperãarã siete mil iru bi, at'ãri mimaa aupai it'aa t'ĩpata. Pík'a, ãra jida bedabaidak'aa jã ne-inaa juapa ooda Baal k'ĩrapite.' (1 R 19.18)

⁵ Tachi Ak'õrepa ichi eperãarã ũk'uru ichi jua ek'ari iru badak'a Elías na p'ek'au eujãde bak'ãri, auk'a ĩrapema Cristode ijãa p'anĩrã jirit'eraji ichi jua ek'ari iru bapariit'ee. Mãga oopari ãchi k'inia iru bapari perã.

⁶ Maperãpi ma ijãapataarã jirit'eraji. Eperãarã jirit'erada paara ãchia ne-inaa oopata k'aurepa, ãchia Tachi Ak'õremaa jirit'erapik'ajida ma ne-inaa oo p'ani pari. Mamĩda mãga-e. Irua ãchi jirit'erapari ãchi k'inia iru bapari perã.

⁷ Mãgara ¿k'ãata k'ĩsiadaima Israelde? Jõmaweda Israel pidaarãpa unuda-e paji ãchia jiridap'edaa. Jiripachida Tachi Ak'õrepa ãchi pia ak'imerã, p'ek'au k'achia wẽe. Mamĩda ũk'urupai, chi Tachi Ak'õrepa jirit'eradaarã Cristode ijãadamerã, wãara mãga p'aneejida iru k'ĩrapite. Jõdee chi apemaarã k'ĩri k'isua p'aneepachida.

⁸ Mapa Ak'õre Ũraa p'ãdade jara bi:

'Tachi Ak'õrãpata ãchi t'ãri chaareepiji. Tau iru p'anajida mĩda, unuda-e paji Tachi Ak'õrepa ãchimaa unupida. Ichiaba k'ĩri iru p'anajida mĩda, ũrida-e paji Tachi Ak'õrepa ãchimaa jarapida. At'ãri mãga p'anapata.' (Dt 29.4)

⁹ Ichiaba Ak'õre Ũraa p'ãdade Rey David it'aideepa jara bi:

‘Ak’õre Waibia, pi eperãarãpa k’ĩsiapata Ak’õre ewari ia p’anipapai pia ãchi pia ak’ipariit’ee. Mãga k’ĩsia p’anadairã, taawa pia ãchi k’achiade baaipii mãik’aapa miapii.

¹⁰ Ichita ne-inaa oopata pi-it’ee ãchia k’ĩsia p’anik’a, pia wãara oopi k’inia bi k’ãyaara. Maperã taawa pia ãchi tau p’ãriu pik’apii ununaadamerã pia oo bi mãik’aapa ãchi eburuk’uk’ua pik’adaidamerã ãchia ne-inaa k’achia oopata k’aurepa.’ (Sal 69.22-23)

Tachi Ak’õrepa judio-eerã k’aripada

¹¹ Waya iidiit’ee: ¿Tachi Ak’õrepa ichi eperãarã yiaraa iru bik’ã? ¡Mãga-e! Wãara ijãada-e pada perã Tachi Ak’õrepa k’inia badak’a, k’achiade baaijida. Mamãda ãchia mãgã ijãada-e pada k’aurepa judio-eerã Cristode ijãa p’aneejida mãik’aapa Ak’õre ode t’ĩujida. Ak’õrepa mãgã judio-eerã o k’achiadeepa k’aripa ataji. Mãga ooji judiorãpa mãirã ijãa p’aní unudak’ãri, auk’a Cristode ijãadamerã mãik’aapa ichi ode t’ĩudamerã.

¹² Judiorã Cristode ijãadaamaa p’anadap’edaa perã, na p’ek’au eujãdepemaarãpa k’awaadai Cristopa ooda eperãarã k’aripait’ee mãik’aapa judio-eerãpa iru p’anadai jõma Tachi Ak’õrepa k’ĩsia iru bi Cristode ijãapataarã-it’ee. Judiorãpa auk’a Cristode ijãadak’ãri, ijãapataarã jõmaweda audupiara o-ia p’anadait’ee.

¹³ Irã parã judio-eerãmaa ne-inaa jarait’ee. Tachi Ak’õrepa mi jirit’eraji parã judio-eerãmaa jara-teemerã irua pedee pia jara pèida Cristode. Mi o-ia bi ma-it’ee Ak’õrepa mi jirit’erada perã.

¹⁴ Na mimia oo bipa Tachi Ak’õre-it’ee, k’inia bi michi auk’aarãpa parã ijãapata unudak’ãri,

auk'a Cristode ijãadamerã mãik'aapa Ak'õre ode t'ĩudamerã.

¹⁵ Mamĩda Cristode ijãada-e p'anadap'edaa perã, na p'ek'au eujãdepemaarã awaraarãpa irude ijãadai mãik'aapa t'ãri auk'a p'anapataadai Tachi Ak'õre ome. Tachi Ak'õrepa ma judiorã at'ãri p'oyaa pia ak'i-e, mãga ijãada-e p'anadairã. Mamĩda ijãadak'ãripi, Ak'õrepa ãchi pia ak'ipariit'ee. Ak'õrepa chok'ai p'irabaipidaarãk'a p'anadait'ee.

¹⁶ K'ĩsiadáma nãgide. Judiorãpa trigo naapiara ewadak'ãri, mãgĩ awara bipata aidee masa oodap'eda, pan oodait'ee Tachi Ak'õre-it'ee. Mamĩda Ak'õrepa trigo jõmaweda waripipari perã, wãara ma masa jõmaweda ichi-it'ee. Mãga pik'a Tachi Ak'õrepa judiorã chonaarãwedapema Abraham awara biji ichi-it'ee, Abrahampa ijãa bada perã irua jarada. Mamĩda wãara Abrahamdeepa uchiadap'edaarã jõmaweda ichi-it'ee, mãga ijãadak'ãri.

¹⁷ Abraham pak'uru k'arrak'a bi judiorã-it'ee. Mamĩda olivo bĩri uupataarãpa chi jua t'iap'epatak'a ma pak'uru pipiara chaumerã, mãga pik'a Tachi Ak'õrepa Israel pidaarã ũk'uru t'iap'e pik'aji, Cristode ijãadaamaa p'anadap'edaa perã. Mãpai pak'uru ak'ipataarãpa ma pak'uru jua t'iap'edap'edaamãi awaraa pak'uru jua t'i bipatak'a mãgee jida chaumerã, mãga pik'a Tachi Ak'õrepa parã judio-eerã t'i pik'a biji judiorã k'ãyaara, Cristode ijãapata perã.

¹⁸ Tachi Ak'õrepa parã judio-eerã ome mãgã ooji mĩda, k'ĩsiadaik'araa bi parã pipiara p'ani judiorã k'ãyaara. ãra parã naaweda ma pak'uru k'arradepema juak'a p'anajida. Ma pak'uru

k'arrak'a bi chok'ai-e bi parã, chi jua t'i pik'a bida k'aurepa. Parã chok'ai p'ani ma pak'uru k'arrak'a bi k'aurepa. Judiorã k'aurepata parãpa Tachi Ak'õre k'awa p'ani.

19 Parãdepemapa jarai: “Mamĩda Tachi Ak'õrepa mi t'i pik'a biji ma k'arrak'a bide judiorã k'ãyaara.”

20 Pia bi. Mamĩda k'irãpãji Ak'õrepa ma judiorã t'iap'e pik'aji Cristode ijãadaamaa p'anadap'edaa perã. Pi Cristode ijãapari perãta, t'i pik'a biji. Audua bai k'ãyaara, jĩp'a Tachi Ak'õre waaweeipia bi.

21 Tachi Ak'õrepa ichi eperãarã t'iap'e pik'aji pirã Cristode ijãadaamaa p'anadap'edaa perã, audupiarã parã t'iap'e pik'ait'ee ijãa amaadaruta pirã.

22 Tachi Ak'õre t'ãri pia bapari Cristode ijãapataarã ome. Mamĩda Cristode ijãadaamaa p'anãrã pia ak'i-e. Maperã pi ijãa beeru pirã, t'ãri pia bapariit'ee pi ome. Mamĩda ijãa amaaru pirã, waa pia ak'i-e. Pi t'iap'e pik'ait'ee ijãadak'aa beerã ome ooparik'a.

23 Jõdee, naaweda Cristode ijãadaamaa p'anadap'edaarãpa ijãaruta pirã, Tachi Ak'õrepa ãchi pia ak'it'ee Cristodeerã ak'iparik'a. Åra waya t'i pik'a biit'ee ãra naaweda p'anadap'edaak'a. Mãga ooi Tachi Ak'õre-it'ee ne-inaa audú chaaree wẽ-e perã.

24 Irua pi, judio-ee bita, o k'achiadeepa k'aripa ataru pirã Cristode ijãapari perã, audupiarã judiorã mãgã k'aripait'ee, Cristode ijãadak'ãri. Mãga ooit'ee ãchi uchiadap'edaa perã irua eperã jirit'erada Abrahamdeepa.

Tachi Ak'õrepa Israel pidaarã k'aripait'ee

25 **I**pemaarã Cristo k'aurepa, ñrá mia parã judio-eerãmaa ne-inaa awaraarãpa waide k'awadak'aa k'awapi k'inia bi, k'ïsianaadamerã judiorã k'ãyaara pipiara p'ani. Tachi Ak'õrepa Israel pidaarã ùk'uru k'ïri k'isuapiji judio-eerãpa irua jara pëida pia ùridap'eda, Cristode ijãadamerã mãik'aapa Tachi Ak'õre ode t'ïudamerã. Mamïda ichita mãga-e pait'ee. Jïp'a mãga p'asait'ee ijãarutamaa jõma judio-eerã irua k'ïsia iru bi ijãadamerã.

26 Ma t'ëepai, Israel pidaarã chok'ara auk'a Cristode ijãadait'ee mãik'aapa Ak'õrepa ãra o k'achiadeepa k'aripa atait'ee, iru ùraa p'ãdade jara bik'a:

'Tachi K'aripapari uchiait'ee Israel pidaarã t'ãideepa, Siõn p'uurudeepa. Jacobdeepa uchiadap'edaarã o k'achiadeepa k'aripa atait'ee.

27 Maapai mia jaradak'a Jacobmaa, ichideerã pia ooit'ee ãchi p'ek'au k'achia wëpapik'ãri.' (Is 59.20-21)

28 Parã judio-eerã k'aurepa ñrá Tachi Ak'õrepa Israel pidaarã yiaraa iru bi, ãchi ijãada-e p'anadairã irua pedee pia jara pëida Cristo k'ap'ia pari. Mamïda Ak'õrepa naaweda Israel pidaarã jirit'eraji. Mapa at'ãri ãchi k'inia iru bapari mãik'aapa pia ak'i bapari. Mãga oopari mãga ooit'eeda ada perã ãchi chonaarãmaa.

29 Tachi Ak'õrëpata ichita oopari ichia jara bik'a. Mapa ichi eperãarã atabëi-e pait'ee. Ichita ãchi pia ak'i bapariit'ee ichia jaradak'a ãchi chonaarãmaa.

30 Naaweda parã judio-eerãpa oodaamaa p'anapachida Tachi Ak'õrepa jara bik'a. Mamïda judiorã Ak'õre Waibiapa ichi Warra pëidade

ijãadaamaa p'anadap'edaa perã, Tachi Ak'õrepa parã judio-eerã chupiria k'awaaji.

³¹ ƒrapema judiorã atãri oodaamaa p'anapata Ak'õrepa jara bik'a. Mamãda Tachi Ak'õrepa parã judio-eerã chupiria k'awaadak'a Cristode ijãadak'ãri, auk'a chupiria k'awaait'ee judiorã, mãgã ijãadak'ãri.

³² Tachi Ak'õrepa na p'ek'au eujãdepemaarã judiorã mãik'aapa judio-eerã ichiak'au biji ãchia oo k'iniata oodamerã. Mãga ooji ak'ipiit'ee ichia chupiria k'awaapari p'ek'au k'achia oopataarã, judiorã, judio-eerã paara.

Pedee pia jarada Tachi Ak'õrede

³³ jWãara Tachi Ak'õre k'ĩsia k'awaa bapari! Jõmaweda pia oopari ichia ne-inaa jõma k'awapari perã. Tachi eperãarãpa k'awada-e irua k'ĩsia iru bi. Ichiaba k'awada-e sãgap'eda irua eperãarãmaa ne-inaa oopari.

³⁴ ¿Ak'õre Ũraa p'ãdade nãga jara bi-ek'ã? '¿K'aipa k'awaaima Tachi Ak'õre k'ĩsia mãik'aapa k'aipa iru ũraaima? Iruata ne-inaa jõma k'awapari.' (Is 40.13)

³⁵ '¿K'aipa ne-inaa teeima Tachi Ak'õremaa, irua jõdee ma pari ne-inaa awara teemerã?' (Job 41.11)

³⁶ Eperãpa mãgã p'oyaa tee-e, Tachi Ak'õre juadeepa ne-inaa jõmaweda uchiapari perã. Ichiata ne-inaa jõmaweda ak'i bapari. Ne-inaa jõmaweda nĩbi ichi-it'ee. Mapa ichita

jaradaipia bi: “Ak'õre, ¡pi jõmaarã k'ãyaara waibiara bi! ¡Amén!”

12

Cristodeerã sãga p'anapataadaipia bi

¹ Ipemaarã, mia nãga ùraait'ee: Tachi Ak'õrepa eperãarã chupiria k'awaapari perã, at'ãri chok'ai p'ani misa, oopiti Tachi Ak'õremaa irua k'inia bik'a pi ome. Mãgã pãchi p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'ia p'oyaadai, p'anapataadait'ee Ak'õrepa k'inia bik'a. Ichiaba mãgã ak'ipidai parãpa wãara Tachi Ak'õre k'inia iru p'ani.

² Oonãati na p'ek'au eujãdepema ijãadak'aa beerãpa oopatak'a. Mãirãpa k'ĩsiapata ãchia oo k'inia p'anidepai. Parã jõdee, k'ĩsiadaipia bi Ak'õrepa k'inia bik'a. Mãgã k'awaadait'ee Ak'õrepa k'inia bi ne-inaa pia, k'achia wêe; ne-inaa irua pia ak'ipari.

³ Tachi Ak'õrepa mi pia ooji mi jirit'erak'ãri parãmaa jarateemerã. Maperã mia ùraait'ee parãdepema apidaapa k'ĩsianaadamerã: “Mi pipiara bi awaraarã k'ãyaara”. Ma k'ãyaara k'ĩra jip'a jiriipia bi Ak'õrepa oopi k'inia bi mãik'aapa t'ãriipa mãga oopia bi, it'aa iidi bi misa irua k'aripamerã.

⁴ Tachi k'ap'iade nãgee ne-inaa chok'ara iru bi; biiri t'ãit'ee; jua ne-inaa jitait'ee; mãgee ne-inaa. Ma chaachaa ne-inaa awara-awaraa oopari. Auk'a oodak'aa.

⁵ Mãga pik'a bi tachi Cristode ijãapataarã. Tachi jõma araa p'ani iru ome. Mapa auk'a araa p'ani apemaarã ijãapataarã ome k'ap'ia apai bik'a.

⁶ Mamãda Tachi Ak'õrepa k'aripak'ãri, ne-inaa awara-awaraa oopata, irua oopi k'inia bik'a tachi chaachaa.

Ichi ũraa jarapiru p̄irã tachidepema abaamaa, m̄ãḡipa m̄ãga ooipia bi t'ãripa, Ak'õremaa k'aripa iidi bi misa.

⁷ Awaraamaa ijãapataarã k'aripapiru p̄irã, m̄ãga ooipia bi. Awaraamaa jarateepiru p̄irã, ichiaba m̄ãga ooipia bi.

⁸ Awaraa k'ariparu p̄irã chĩara t'ãri o-ĩapiit'ee, m̄ãga ooipia bi. Awaraamaa p'arat'arapiru p̄irã, t'ãri pia p'arat'a waibia teeipia bi chupiria beerã k'aripait'ee. Awaraamaa eperã waibia papiru p̄irã, pia ak'ĩipia bi ijãapataarã ichi jua ek'ari p'anĩrã. Awaraa k'ariparu p̄irã chĩara chupiria k'awaamerã, t'ãri o-ĩa m̄ãga ooipia bi.

Cristode ijãapataarã chik'inia p'anapataadaipia bi

⁹ Awaraarã t'ãri jĩp'a k'inia iru p'anadaipia bi. Ne-inaa k'achia k'ĩra t'ãdoo oodaik'araa bi. M̄ãgee ne-inaa unuamaa iru p'anapatãati. Pia aupaita jiridaipia bi oodait'ee.

¹⁰ Chik'inia p'anapataadaipia bi, tachi ëreerã ome p'anapatak'a. Audua p'anadaik'araa bi. Ma k'ãyaara awaraa ijãapataarã pipiara ak'idaipia bi tachi k'ãyaara.

¹¹ K'oo-idaa p'anadaik'araa bi. T'ãripa oodaipia bi Ak'õre Jaurepa oopi bik'a. M̄ãgã oodait'ee Tachi Waibia Jesucristopa oopi k'inia bik'a.

¹² O-ĩa p'anadaipia bi ni p'ani misa Tachi Ak'õre eujãdee wãdait'ee. Choodaipia bi nepirade baaidak'ãri. Ichita it'aa t'ĩpataadaipia bi Tachi Ak'õremaa.

¹³ Awaraa ijãapataarã chupiria k'awaadaipia bi m̄ãik'aapa ne-inaa w̄ee p'ani p̄irã, ãramaa teedaipia bi. Awaraarã p̄achi t'ãide p'asia chedak'ãri, t'ãri pia

auteebaidaipia bi. K'aidait'ee wēe p'ani pirã, pãchi tede k'ãipíti.

Awaraarã ome k'ãiwee p'anapataadaipia bi

¹⁴ Awaraarãpa parã jiridak'ãri ne-inaa k'achia oodait'ee, it'aa iidíti Ak'õrepa ãra chupiria k'awaamerã mãik'aapa bendiciamerã. Iidináati Ak'õrepa ãra maldiciamerã.

¹⁵ Awaraarã o-ĩa p'anadak'ãri, auk'a o-ĩa p'anadaipia bi. Jõdee t'ãri p'ua p'anadak'ãri, auk'a jēedaipia bi.

¹⁶ T'ãri auk'a p'anadaipia bi awaraa ijãapataarã ome. Jip'a jiridaipia bi Ak'õrepa parãmaa oopi k'inia bi. K'ĩsiadaik'araa bi parã awaraarã k'ãyaara pipiara p'ani. Auk'a k'õp'ãyo meraadaipia bi chupiria beerã ome mãik'aapa p'arat'ara beerã ome. Audua p'anadaik'araa bi.

¹⁷ Awaraarãpa parã k'achia oodak'ãri, auk'a oonáati. Ichita ne-inaa pia óoti awaraarãpa unudamerã Cristo k'aurepa parãpa ne-inaa pia oopata.

¹⁸ Awaraarã nepira jiriya p'ani mĩda, parã jõdee k'ãiwee p'anapatáati chĩara ome.

¹⁹ Ipemaarã k'iniarã, k'ĩra jõ-ee p'ananáati. Ma k'ãyaara ichiak'au bíti, Tachi Ak'õrepa ãrapa oodap'edaa ak'imerã mãik'aapa miapimerã ichia k'inia bik'a. Mia mãga jara bi Ak'õre Ũraa p'ãdade jara bairã:

'Mia aupaita eperãarãpa oopata ak'ipari jarait'ee pia wa k'achia. Miata p'ek'au k'achia oopataarã miapiit'ee.'

(Dt 32.35)

²⁰ Awara ãi ichiaba jara bi:

‘Eperãpa pi k'ĩra unuamaa iru bi pirã, nãgã oopia bi. Mãgí jarrapisia bak'ãri, nek'opíji mãik'aapa opisia bak'ãri, ne-inaa topíji. Mãgã ooru pirã, iru k'ĩra nejasiapiit'ee mãik'aapa irua pĩmaa k'achia oo k'inia bi oo-e pai.’

(Pr 25.21-22)

²¹ K'ĩrak'aupai ne-inaa k'achia oodai. Ma k'ãyaara k'achia p'oyáati ne-inaa pia oo p'anipa.

13

Tachi poro waibiarãpa jara p'anik'a oodaipia bi

¹ Írã mia ũraait'ee parã jõmaarãpa pãchi poro waibiarã waaweedamerã. Oopataati charraarãpa jara p'anik'a. Mãga oodaipia bi Tachi Ak'õrepa pãchi waibiarã papida perã parã ak'idamerã. Tachi Ak'õrepata eperãarã poro waibiarã jõmaweda mãga papipari.

² Maperã ooda-e pirã ãrapa jara p'anik'a, ichiaba ooda-e pai Tachi Ak'õrepa oopi k'inia bi parãmaa. Ma awara ma charraarãpa parã miapidait'ee, mãga ooda-e pirã.

³ Tachi charraarãpa ne-inaa pia oopataarã p'erapida-e. Ne-inaa k'achia oopataarãta p'erapipata. Maperã k'ãiwee p'ana k'inia p'ani pirã charraarã ome, pia óoti. Mãgã ãrapa parã pia ak'ipataadait'ee.

⁴ Tachi Ak'õrepa ma charraarã bijii parã k'aripadamerã k'achia beerã juadeepa. Mamĩda pia ne-inaa k'achia ooru pirã, wãara waaweedaipia bi, ma charraarãpa pi ome oodait'ee perã k'achia beerã ome oopatak'a. Æchi jua ek'ari p'anĩrã pëidait'ee pi atade. Ma-it'ee

espada anipapata. Māpai pi atadak'āri, miapide ateedait'ee, māga oopi k'inia bairā Tachi Ak'ōrepa k'achia oopataarāmaa.

⁵ Maperā óoti pāchi poro waibiarāpa jara p'anik'a. Māga oodaipia bi k'isia p'ua wēe p'anadait'ee āra k'īrapite māik'aapa Tachi Ak'ōre k'īrapite. Ichiaba māga oodaipia bi ārapa parā miapinaadamerā.

⁶ Parāpa impuesto p'aapataadaipia bi māgí poro waibiarāmaa, āra mimia oopata pari, Ak'ōrepa māirā māgá bida perā parā k'aripadamerā.

⁷ Pāchi poro waibiarā jōmaweda waaweedaipia bi. Parāmaa impuesto p'aapiruta pīrā, p'áati. Parāmaa ne-inaa aneedap'edaa pari awaraa eujādeepa p'aapiruta pīrā, ichiaba p'áati, aupedeeda-ee.

Cristode ijāapataarā chik'inia p'anapataadaipia bi

⁸ Tewe paraa p'ananáati. Ma k'āyaara, chik'inia p'anapataadaipia bi. Māga p'anaruta pīrā, oodait'ee Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a:

⁹ 'Miak'āi p'anīrā k'āináati awaraarā ome; eperā peenáati; chīara net'aa chīanáati; chīara te, wēra, mimiapataarā, ne-animal wa net'aa k'īanáati.' *(Ex 20.13-17)*

Ūraa awaraa ichiaba paraa ak'ipiit'ee sāga p'anapataadaipia bi chīara ome. Mamīda ma jōmaweda uchiapata ūraa abaade:

'Awaraarā k'inia iru p'anapatáati, pāchi k'ap'ia k'inia iru p'anapatak'a.' *(Lv 19.18)*

Māga ooruta pīrā, oodait'ee jōma Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a.

10 Māgá awaraarã k'inia iru p'anadak'ãri, maarepida ãramaa k'achia ooda-e. Maperãpi māga oodak'ãri, oopata jōma Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bik'a.

Īdaa pik'a bide p'anapataarã

11 Ma jōma oo p'ani misa, k'irãpãti jōmasaa taarãru tachi Cristode ijãadap'edaadeepa. Īrã naawedapema k'ãyaara k'ait'aara p'ani it'aa wãdait'ee. Maperã k'ãi pik'a p'ananaadãma. Ma k'ãyaara oodãma Tachi Ak'ōrepa k'inia bik'a.

12 Na p'ek'au eujãde p'ani misa, tachi p'ãriu pik'a bide p'ani. Mamĩda taarã-ee Cristo waya chek'ãri, ewari chiwidi pik'a unudait'ee. Mapa oo amaadãma ne-inaa k'achia k'ĩra t'ãdoo, na p'ek'au eujãdepemaarãpa oopata mãik'aapa soldaopa ar-madura jĩparik'a chõode wãi naaweda, māga pik'a oodãma Cristopa oopi bik'a.

13 P'anadãma Ak'ōre ĩdaa pik'a bide p'anapataarã p'anapatak'a, ne-inaa k'achia ooda-ee. Oonaadãma p'ãriu pik'a bide p'anapataarãpa oopatak'a. Āchi piudaipata it'uapa mãik'aapa pariatua pedee nipapata. Ichiaba pariatua wẽraarã jiripata ai ome k'ãidait'ee. Ma awara chõo jiripata chĩara ome mãik'aapa net'aa k'aurepa chĩara k'ĩra unuamaa iru p'anapata.

14 Parã, jōdee, Tachi Waibia Jesucristode ijãapata perã, p'anapatãati iru na p'ek'au eujãde badak'a. K'ĩsianãati parã p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iaapa oo k'inia bide.

14

Awaraa ijãapataarã ãpíte pedee k'achia jaradaik'araa bi

¹ Cristode ijãapari auk'a parãk'a ijãa-e bi pirã, pia ak'iti, awaraa ijãapataarã ak'ipatak'a. ¿Irua mágá ijãa-e bipaa at'ãri Ak'õre Ũraa pia k'awa-e bairã? Mapa iru ome aupedeedaik'araa bi.

² Abaapa ijãai chik'o k'ĩra t'ãdoo k'oipia bi. Jõdee chi pia k'awa-e bipa k'ĩsiai nechiara k'oik'araa bi, ma k'aurepa Tachi Ak'õrepa iru pia ak'i-e pai jãak'aapa.

³ Maperã ma chik'o k'ĩra t'ãdoo k'oparipa pia-ee ak'iik'araa bi ma nechiara k'ok'aa bi. Jõdee ma nechiara k'ok'aa bipa k'achia pedeeik'araa bi chi apema ãpíte. Mãga oodaik'araa bi Tachi Ak'õrepa ãchi auk'a pia ak'ipari perã Cristode ijãa p'ani k'aurepa.

⁴ ¿K'aipa pi bijima chĩara mimiapari ak'imerã jarait'ee irua oopata pia wa k'achia? Mimia chiparipapai ichi jua ek'ari mimiapataarã mágá ak'iipia bi. Mãga pik'a bi Cristo ichideerã ome. Tachi Waibia Cristopata ichideerãpa oopata ak'ipari jarait'ee pia wa k'achia. Ichiata ichideerãmaa ne-inaa pia oopipari.

⁵ Ne-inaa awaraa jarait'ee parãpa aide k'ĩsiadamerã. Ijãapari abaapa ijãai ewari aba iaipia bi apema k'ãyaara. Jõdee awaraapa ijãai ewari chaa auk'a bi. Tachi ijãapataarã chaachaa jiridaipia bi tachi t'ãride ijãa p'ani, k'awaadait'ee wãara mãga ijãa p'ani wa mãga-e.

⁶ Ma ewari aba iaparipa apema k'ãyaara, mãga oopari Tachi Ak'õre-it'ee. Ichiaba ma chik'o k'ĩra

t'ãdoo k'oparipa mãga oopari Tachi Ak'õre-it'ee, gracias jarapari perã Ak'õremaa ma chik'o k'ok'ãri. Jõdee ma nechiana k'ok'aa bïpa auk'a mãga oopari Tachi Ak'õre-it'ee, ichiaba gracias jarapari perã Ak'õremaa nek'ok'ãri.

⁷ Tachi ijãapataarã apida ituaba p'anadak'aa tachia oo k'iniata oodait'ee. Ichiaba apida ituaba piudak'aa, ak'ïpari wëe.

⁸ Chok'ai p'ani misa, p'anapata oodait'ee Cristopa oopi bik'a, irua tachi ak'ïpari perã. Mamïda jai-idaaruta pïjida, at'ãri Cristopa tachi ak'ïpari. Mapa jaradai tachi chok'ai p'ani misa, Cristo Tachi Waibia. Ichiaba jai-idaa p'ani misa, Cristo Tachi Waibia.

⁹ Ma-it'ee Cristo piuji mãik'aapa chok'ai p'irabaiji, jõmaweda ijãapataarã Ak'õre Waibia pait'ee; chi chok'ai p'anïrã, jai-idaadap'edaarã paara.

¹⁰ Mãga bita ¿sãap'eda pia, Ak'õre Ûraa pia k'awa-e bita, pedee k'achia pedee bïma awaraa ijãapataarã ãpïte? Maa-e pirã, ¿sãap'eda pia, Ak'õre Ûraa k'awa bita, pia-ee ak'ïparima ma ijãapari pia k'awa-e bi? Tachi jõmaweda p'anadait'ee Tachi Ak'õre k'ïrapite Ak'õre ewari waibia ewate.

¹¹ Mãga k'awa p'ani Tachi Ak'õre Ûraa p'ãdade jara bairã:

'Mi ichita chok'ai baparida a bi Tachi Ak'õrepa. Eperã chaa bedabaidait'ee mi k'ïrapite mãik'aapa jaradait'ee: "Pïta Jõmaarã Ak'õre Waibia." ' *(Is 45.23)*

¹² Mapa k'awa p'ani tachi chaachaa panadait'ee Tachi Ak'õre k'ïrapite mãik'aapa jaradait'ee tachia

k'ĩsiadap'edaa, jaradap'edaa m̃aik'aapa oodap'edaa na p'ek'au eujãde p'ani misa.

Ne-inaa k'achia oopináati awaraa ijãapataarãmaa

¹³ Maperã ak'inaadáma awaraa ijãapataarãpa oopata pedee k'achia pedeedait'ee ãra ãpíte. Ma k'ãyaara jõma óoti awaraa ijãapataarã pipiara ijãadamerã, m̃aik'aapa oodamerã Cristopa oopi k'inia bik'a.

¹⁴ Mi jida araa bi Cristo ome. Ijãa bi chik'o k'ĩra t'ãdoo k'oipia bi, Ak'õrepa ma chik'o k'oit'ee ooda perã. Mamĩda awaraapa ijãa bi pirã chik'o k'ĩra aba k'oik'araa bi, ichi-it'ee k'oik'araa bi.

¹⁵ Maperã k'ĩrak'aupai pi ĩpema Cristo k'aurepa t'ãri p'uapii. Iru k'ĩrapite pia k'oru pirã ne-inaa irua k'ok'aa, iru t'ãri ãrii beei pi ome maa-e pirã Tachi Ak'õre ome, Cristode ijãa amaadarumaa. Cristo ichiaba piuji ma eperã k'aripait'ee. Mapa chik'inia p'anapatáati.

¹⁶ K'ĩrak'aupai awaraarãpa pedee k'achia jaradai pia ne-inaa pia oopata ãpíte, pia ijãa bairã chik'o k'ĩra t'ãdoo k'oipia bi.

¹⁷ Tachi Cristode ijãada-e p'ani irua chik'o k'ĩra t'ãdoo k'opipari perã wa chik'o k'ĩra apai k'opipari perã. Ijãada-e ne-inaa topipari perã wa topik'aa perã. Jĩp'a tachi Cristode ijãapata m̃aik'aapa iru jua ek'ari p'anapata, iru Jaurepa k'aripak'ãri, oopataadai perã Tachi Ak'õrepa k'inia bik'a m̃aik'aapa k'ãiwee p'anapataadai perã.

¹⁸ Tachi Ak'õrepa pia ak'ipari m̃agá ijãa p'anĩrã, oo k'inia p'anadairã Cristopa oopi k'inia bik'a. M̃aga oodak'ãri, k'achia ooda-e p'ani. Mapa ãra ik'aawa p'anĩrãpa ichiaba ãra pia ak'ipata.

19 Maperã ne-inaa pia oodáma k'ãiwee p'anapataadait'ee awaraa ijãapataarã ome. Chik'aripa p'anadáma, tachi jômaweda pipiara Cristode ijãadait'ee.

20 K'ĩrak'aupai awaraarã t'ãri ãriipii Tachi Ak'õre ome, parãpa ne-inaa k'opata k'aurepa. K'irãpáti Tachi Ak'õrepa chik'o jômaweda ooji k'odamerã. Mamída pia chik'o k'ĩra t'ãdoo k'o bipa awaraa ijãapari k'achiade baaipiru pirã, Tachi Ak'õre k'ĩrapite ne-inaa k'achia oomaa bi.

21 Piara bi chik'o k'ĩra t'ãdoo k'o-e pait'ee maa-e pirã ne-inaa k'ĩra t'ãdoo to-e pait'ee maa-e pirã ne-inaa awaraa oo-e pait'ee, ma k'aurepa k'achiade baaipii k'ãyaara pi ipema Cristo k'aurepa.

22 Maperã pia ijãa bi pirã chik'o k'ĩra t'ãdoo k'oipia bi, mãga ijãa béjei pichi t'ãridepai. Mãpai awaraa ijãapari mãga ijãa-e bi ome nipak'ãri, jaraik'araa bi pichi t'ãride iru bi. Tachi Ak'õrepa k'awa bi ne-inaa jõma pia ijãa bi pichi t'ãride. Chi mãga oo p'anĩrã o-ĩa p'anĩ Ak'õre k'ĩrapite, k'ĩsia p'ua-ee.

23 Mamída pia ijãa bi pirã chik'o k'ĩra aba k'oik'araa bi, k'ĩsia p'uadarii ma chik'o k'ok'ãri. Mãgá k'ĩsia p'uadaik'ãri, ne-inaa k'achia oomaa bi Ak'õre k'ĩrapite ma chik'o k'oru pirã. Mapa mia ũraapari ijãaparipa k'awa-e bi pirã ne-inaa ooi wa oo-e pai, oik'araa bi, ichi t'ãriipa ijãarumaa oopia bi.

15

Tachia k'aripadaipia bi Tachi Ak'õre Ũraa pia k'awada-e beerã

1 Tachi Ak'õre Ūraa pia k'awaa beerãpa choodaipia bi Ak'õre Ūraa pia k'awada-e beerã ome ne-inaa awara ijãadak'ãri. Tachia oo k'iniata oodai k'ãyaara, oodaipia bi ãrapa k'inia p'anik'a.

2 Mãga ooruta pirã, ãchi t'ãri ãriipida-e pait'ee. Jip'a ãchi k'aripadait'ee waapiara k'awaadamerã Cristopa ãchima oopi k'inia bi.

3 Oodaipia bi Cristopa oodak'a. Ne-inaa oo-e paji irua mãga oo k'inia bada perã. Jip'a oopachi Tachi Ak'õrepa oopi bik'a, nepirade baaipachi mĩda mãga ooda k'aurepa. Choopachi Tachi Ak'õre Ūraa p'ãdade jara bik'a:

'Ak'õre, k'achia beerãpa ik'achia jaradap'edaak'a pi ãpite, auk'a mimaa jarajida, mia ooda perã pia oopidak'a.' *(Sal 61.1b)*

4 Chonaarãweda Tachi Ak'õrepa ichi ũraa p'ãpiji, ma k'aurepa tachi ãrapemaarãpa irua jara pẽida k'awaadamerã. Mãga k'awaa wãdak'ãri, t'ãri o-ĩ-ĩadaipata tachia ijãa p'anide, choo k'awaa wãpata nepirade p'anide mãik'aapa nipata Ak'õrepa tachi k'aripamerã ichi ũraade jara bik'a.

5 Mia it'aa iidi bi Ak'õrepa parã mãgã k'aripamerã mãik'aapa choopimerã nepirade jõnide. Ichiaba iidi bi irua parã k'aripamerã t'ãri a-ba p'anapataadamerã apemaarã ijãapataarã ome, Jesucristopa mãga oopi k'inia bairã.

6 Mãgã t'ãri a-ba p'anadak'ãri, otau aba pik'a parã jõmaweda o-ĩa it'aa t'ipataadait'ee mãik'aapa k'aripataadait'ee. Mãgã ak'ipidait'ee wãara ijãa p'ani Tachi Waibia Jesucristo Ak'õrede.

7 Maperã awaraa ijãapataarã pia ak'iti, Cristopa parã pia ak'iparik'a. Cristopa mãga ooda perã na

eujãde bi misa, awaraarãpa pia jarapachida Tachi Ak'õre ãpíte. Auk'a pia jaradai iru ãpíte, parãpa mãga oo p'ani pirã.

⁸ Tachi Ak'õrepa Cristo pëiji tai judiorã k'aripade, ichia jaradak'a tai chonaarãmaa. Mãga ooji ak'ipiit'ee wãara ichia oopari ichia jara bik'a.

⁹ Ichiaba Ak'õrepa Cristo pëiji ak'ipiit'ee ichia judio-eerã auk'a k'aripa k'inia bi. Ichia ãchi mágá chupiria k'awaa bapari perã, judio-eerã auk'a irumaa it'aa t'í k'inia p'ani, iru ũraa p'ãdade jara bik'a: 'Maperã awaraa eujãdepemaarã t'ãide mi it'aa t'íit'ee mãik'aapa pĩmaa k'ariit'ee.' (2 S 22.50; Sal 18.49)

¹⁰ Awara ãi Ak'õre Ũraa p'ãdade ichiaba jara bi:

'Awaraa eujãdepemaarã, o-ĩa it'aa t'íiti Tachi Ak'õre eperãarã ome.' (Dt 32.43)

¹¹ Awara ãi ichiaba jara bi:

'Parã jõmaarã eujãdepemaarã, it'aa t'íiti mãik'aapa k'aríti Tachi Waibiamaa.' (Sal 117.1)

¹² Tachi Ak'õre pedee jarapari Isaíapa p'ãdade ichiaba jara bi:

'Eperã uchiat'ee Jesedeepa. Mãgí jõmaarã ak'ipari pait'ee. Israel pidaarã-eerãpa pida ijãadait'ee irua ãchi k'aripait'ee atuanaadamerã.' (Is 11.10)

¹³ Mia it'aa iidi bi parã pari auk'a ijãadamerã. Mágá ijãadak'ãri, Tachi Ak'õrepa parã o-ĩa p'anapiit'ee mãik'aapa k'ãiwee p'anapiit'ee. Iidi bi Tachi Ak'õre Jaurepa parãmaa k'awaapimerã Ak'õrepa k'ĩsia iru bi Cristodeerã-it'ee, t'ãri o-ĩa ni p'anadamerã irumaa wãrutamaa.

Pablo judio-eerã ome mimiada

14 İpemaarã, mia k'awa bi parã Cristode wãara ijãa p'ani. Ne-inaa pia oopata awaraarã k'aripadait'ee. Ak'õre net'aa pia k'awapata mãik'aapa ũraa para bapari, chik'aripa p'ani mĩa.

15 Mãga p'anapata mĩda, na p'ãdade mia ne-inaa ũk'uru jĩp'a jaraji Tachi Ak'õrepa jarapidak'a. Mãgã jaraji parãpa k'irãpadamerã Ak'õrepa ichideerãmaa oopi k'inia bi. Ma-it'eepi Ak'õrepa mi jirit'eraji, mi chupiria k'awaap'eda.

16 Mi jirit'eraji judio-eerãmaa jarateenamerã Cristopa ooda eperãarã k'aripait'ee. Ma-it'ee mi Jesucristo mimiapari papiji. P'aareerã awara bidak'a iru mimia oopataadamerã, mãga pik'a mi awara biji iru pedee pia jara pẽida Cristode jarateepariimerã judio-eerãmaa. Mia mãga jarateepari arapa ijãadak'ãri, primisiak'a p'anedamerã Tachi Ak'õre-it'ee mãik'aapa irua arã pia ak'ipariimerã Cristode ijãapata k'aurepa. Mãgapi ichi Jaurepa arã ichideerã papiit'ee.

17 Mi mãgã mimiapari perã Tachi Ak'õre-it'ee, o-ia jara bi Cristopa oomaa bi michi k'ap'ia pari.

18 Ne-inaa ooda michi k'iradoopa jara-e. Jesucristopa mimaa oopi bi Tachi Ak'õre Jaure k'ap'ia pari jarait'ee; mimaa ne-inaa jarapiru mãik'aapa ne-inaa oopiru judio-eerã ijãadamerã.

19 Arapa mãgã ijãajida, unudak'ãri Tachi Ak'õre Jaurepa mimaa oopi bi ne-inaa eperãarãpa p'oyaa oodak'aa achi juadoopa. Mãpai iru Jaurepa mi t'imí wãpiji judio-eerãmaa jarateenamerã. Jerusalén p'uurudeepa Iliria eujãde parumaa, p'uuru bee

chaa mia Cristopa ooda eperãarã k'aripait'ee jarateete nipapachi, Ak'õrepa mímáa oopidak'a.

²⁰ Mãgá mia jarateete k'inia bi. Wã k'inia bi Cristo at'ãri k'awada-e p'anĩrãmaa, jarateete irua ooda eperãarã k'aripait'ee. Eperãpa te chiwidi ook'ãri, oo-e awaraapa te bĩri suda ãri. Mãga pik'a mia jarateete k'inia-e Cristopa ooda chi ũridap'edaarãmaa awaraa jarateepari it'aideepa.

²¹ Jĩp'a mia jarateete k'inia bi k'awada-e p'anĩrãmaa, ãra p'anadamerã Ak'õre Ũraa p'ãdade jara bik'a:

'Waide irua ooda ũrida-e p'anĩrãpa iru unudait'ee
mãik'aapa waide irude ũrida-e p'anĩrãpa iru
k'awaadait'ee.' *(Is 52.15)*

*Pablo wã k'inia bada Romadepema ijãapataarã
ak'ide
(1 Co 16.5-9)*

²² Mi mãgá t'imí wãpari perã awaraarãmaa jarateete, waide p'oyaa wã-e paji parã ak'ide, ichita wã k'inia bajĩ mĩda.

²³ Mamĩda ãrã, waa wẽ-e perã na tode at'ãri Cristopa ooda ũrida-ee mãik'aapa año chok'ara paru mi wãit'ee bada parã ak'ide, ãrã wãit'ee.

²⁴ Españadee wãk'ãri, parãmãĩ wiibaiit'ee. Parãpa mi k'ariparuta pĩrã, jãma panait'ee, p'asia nipap'eda parã t'ãide. O-ãa bi parã unuit'ee perã, mak'ĩara p'oyaa taarã ba-e mĩda parã ome.

²⁵ Mamĩda wãĩ naaweda parã ak'ide, mi wãit'ee Jerusalén p'uurudee. P'arat'a ateeit'ee ijãapataarã mama p'anĩrãmaa.

²⁶ Mãga ooit'ee Macedonia eujãdepema mãik'aapa Acaya eujãdepema ijãapataarãpa k'aripa k'inia

p'anadairã Jerusalendepema ijãapataarã chupiria chitoonirã. Ma-it'ee p'arat'a p'ejida tee pëidait'ee mi ome.

27 Judio-eerã paji mïda, ãchi k'ïradoopa mãga oojida t'ãri pia p'anadap'edaa perã. Mamïda mãga ooda-e pada paara ãchi k'ïradoopa, k'aripadaipia p'anak'ajida, judiorã k'aurepa ãchia Ak'õre net'aa k'awa p'anadairã. Maperãpi ãchi net'aa teedaipia bi chi wëe p'anirãmaa judiorã t'ãide.

28 Mãpai mia ãchi p'arat'a p'edap'edaa Jerusalemdee atee'eda mãik'aapa teep'eda ma chupiria beerãmaa, mi wãit'ee Españadee mãik'aapa ma wãrude wiibaiit'ee parã ak'iit'ee.

29 Mãgá unudak'ãri, mia k'awa bi parã o-ïa p'anadait'ee, mia jarait'ee perã ne-inaa pia Cristopa oo k'inia bi ichideerãmaa.

30 Mamïda, ïpemaarã, mãga paru misa, mia k'inia bi parãpa it'aa t'ïpataadamerã mi pari. K'ïra jïp'a it'aa iidipataati Ak'õrepa mi k'aripamerã, mi unuk'ãri Cristopa ooda ùridaamaa p'anirã ome. Tachi Waibia Jesucristopa k'inia bi tachi mãgá chik'aripa p'anadamerã. Mapa Ak'õre Jaurepa Cristodeerã jõmaweda chik'inia p'anapipari.

31 Maperã it'aa t'ïpataati Tachi Ak'õrepa mi baaipinaamerã Judeadepema Cristode ijãadak'aa beerã juade, mãirãpa mi k'ïra unuamaa iru p'anapata perã, mia jaratee bi k'aurepa. Ichiaba it'aa t'ïpataati Jerusalendepema judiorã Cristode ijãapataarãpa t'ãri o-ïa jitadamerã ma p'arat'a mia ateeru teeit'ee ãramaa.

32 Mãgá it'aa t'ïpataati mi parã t'ãide o-ïa panamerã, Ak'õrepa mãga k'inia bi pirã. Jãma panak'ãri, ïiit'ee mãik'aapa pedee sia pedeeit'ee

parã ome.

³³ Mãga paru misa, mia it'aa iidiit'ee Ak'õrepa parã jõma k'ãiwee p'anapimerã. Amén.

16

Pablopa salude pëida

¹ Mia k'inia bi parãpa auteebaidamerã tachi ìpewëra Cristo k'aurepa, t'ìjarapata Febe. Irua Cencrea p'uurudepema ijãapataarã ak'ipataarã k'aripapari.

² Iru parã t'ãide panak'ãri, pia óoti Cristopa oopi bik'a jõmaweda ichideerãmaa. Febe k'aripãti parãmaa ne-inaa iidiru pìrã, irua ijãapataarã chok'ara k'aripadoo perã, mi paara.

³ Mia salude pëiru Priscilamaa mãik'aapa Aquilamaa. Mi ome ãra auk'a mimiapata Jesucristo-it'ee.

⁴ Perã piujida mi k'aripadait'ee. Maperã mia gracias jara k'inia bi ãramaa mãik'aapa ijãapataarã jõmaweda judio-eerã t'ãidepemaarãpa pida.

⁵ Ichiaba salude pëiru jõmaweda ijãapataarãmaa, ãra tede it'aa t'ì chepata. Salude pëiru mi k'õp'ãyo k'inia, Epenetomaa. Iru awaraarã k'ãyaara naapiara Cristode ijãaji Ásia eujãde.

⁶ Salude pëiru Mariamaa. Pia oopari Cristopa oopi bik'a parã t'ãide.

⁷ Salude pëiru michi auk'arã Andronicomaa mãik'aapa Juniamaa. Æra carcelde p'anajida mi ome. Ærapa mi k'ãyaara naapiara ijãajida. Jõmaweda Cristopa jirit'eradaarãpa ãra pia t'o p'ani, pia mimiapata perã Cristo-it'ee.

⁸ Salude pëiru mi k'õp'ãyo k'inia Ampliatomaa. Tachi ome auk'a ijãa bi Cristode.

9 Salude pëiru Urbanomaa. Irua tachi jōma k'aripapari mimia p'ani misa Cristo-it'ee. Ichiaba salude pëiru mi k'ōp'āyo k'inia, Estaquimaa.

10 Salude pëiru Apelemaa. Nepirade baaiji mīda Cristode ijāapari perā, choopari ijāa bide. Ichiaba salude pëiru Aristóbulo te pidaarāmaa, āra ichiaba Cristode ijāapata perā.

11 Salude pëiru mīchi auk'aa Herodionmaa māk'aapa Narciso tedepema ijāapataarāmaa.

12 Salude pëiru Trifenamaa māk'aapa Trifosamaa. Ma wēraarāpa pia oopata Cristopa oopi bik'a. Ichiaba salude pëiru mi ĩpewēra Cristo k'aurepa Persidemaa. Mia iru k'inia iru bi. Irua ichiaba pia oopari Cristopa oopi bik'a.

13 Salude pëiru Rufomaa. Ak'ōrepa iru jirit'eraji parā t'āide waibia papiit'ee. Auk'a salude pëiru iru nawemaa. Māgī wērapa mi ak'ipari mīchi nawek'a.

14 Salude pëiru Asincritomaa, Flegonte, Hermes, Patrobas, Hermas, māgīrāmaa māk'aapa apemaarā ĩpemaarāmaa, āra ome it'aa t'ī chepata.

15 Ichiaba salude pëiru Filologomaa Julia ome, Nereamaa iru ĩpewēra ome, Olimpamaa māk'aapa apemaarā ijāapataarāmaa, āra ome it'aa t'ī chepata.

16 Salude tee para bāti pāchi pitapai ak'ipidait'ee chik'inia p'anapata Cristopa k'inia bik'a. Nāpema ijāapataarāpa parāmaa auk'a salude pëiruta.

17 ĩpemaarā, mia enenee nībi parā k'īrichaa p'anadamerā, ũk'uru seewa jarateepata paraa perā. Māirāpa awara jarateepata Tachi Ak'ōre Ũraa wāara jarateepataarāpa parāmaa jarateedap'edaa k'āyaara māk'aapa ijāapataarā k'īsia awara-awaraa papipata. Maperā Cristode ijāapataarā ũk'uru ijāa

amaadaipata ãchi k'aurepa. Æyaa p'anéeti mãirã ik'aawaapa.

18 Mãgeerãpa oodak'aa Cristopa oopi bik'a. Jĩp'a ãchi-it'ee aupai mimiapata. Pedee sia, iwarraa pedee jaratee p'anipa k'ũrapata ijãapataarã, chi pia k'ĩsia k'awada-e p'anirã.

19 Jõmaarãpa jara p'ani parã Cristode pia ijãapata mãik'aapa p'anapata irua pëida eperãarãpa jarateepatak'a. Mãga ũrik'ãri, mi o-ĩadaipari. Mãgá ne-inaa pia k'awaa wãk'ãti wãti. Mamĩda k'ĩrak'aupai ne-inaa k'achia oodai.

20 Parãpa ma seewa jarateepataarãpa jara p'ani ũrida-e pirã, Tachi Ak'õrepa isapai p'oyaa Satanás, chi ãchimaa mãga oopi bi. Mãgá parã k'ãiwee p'anadai, k'ĩsia awara-awaraa p'anadai k'ãyaara. Mia it'aa iidi bi Tachi Waibia Jesupa made parã k'aripamerã.

21 Timoteopa parãmaa ichiaba salude pëiru. Ichia mi k'aripapari na mimia ome. Ichiaba salude pëiruta mĩchi auk'aarã Luciopa, Jasonpa mãik'aapa Sosipatropa.

22 Mi, Terciopa na k'art'a p'ãmaa bi Pablo k'ap'ia pari. Mia pida Tachi Waibiade ijãa bi. Mapa parãmaa ichiaba salude pëi k'inia bi.

23 Gayopa parãmaa ichiaba salude pëiru. Irua tai auteebaiji ichi tede mãik'aapa tai pia ak'ĩmaa bi. Mãga oopari jõma Cristode ijãapataarã ome nama chedak'ãri. Erasto, na p'uurudepema p'arat'a jĩaparipa ichiaba salude pëiru. Ma awara tachi ipema Cristo k'aurepa, Cuartopa salude pëiru.

24 [Mi, Pablopa iidi bi Tachi Waibia Jesucristopa parã pia ak'i bapariimerã.]

²⁵ Írá it'aa t'ídáma Tachi Ak'õremaa jaradait'ee iruta jõmaarã k'ãyaara waibiara bi. Irua parã k'aripariit'ee Cristopa oopi k'inia bik'a oodamerã. Mia mãga jõmaarãmaa jara bi jarateek'ãri Tachi Ak'õre Ûraa Pia jara pëida. Ma ùraade jara bi jõmaweda Cristopa ooda eperãarã k'aripait'ee. Ma pedee Ak'õrepa chonaarãweda k'awapi-e paji.

²⁶ Mamída Tachi Ak'õre ichita baparipa, ma k'ísia iru bada írá k'awapimaa bi michi it'aideepa mãik'aapa awaraa jarateepataarã it'aideepa. Taimaa k'awaapiji ichia wãarata jara k'inia bada ichi ùraa p'ãdade chonaarãweda, ma pedeeta jara bairã Cristopa ooit'ee bada jõmaarã k'aripait'ee. Mãga k'awaapida perã taimaa, jõmaweda taipa jarateepata ùri p'anirãpa Cristode ijãadai mãik'aapa oodai irua oopi bik'a.

²⁷ Tachi Ak'õre aupaita wãara k'ísia k'awaa bapari. Ichia Jesucristo pëiji tachi o k'achiadeepa k'aripa atamerã. ¡Mapa ichita it'aa t'ídáma irumaa! Amén.

Mãgapai paji.

Tachi ak'õre pedee
New Testament in Epena (CO:sja:Epena)

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Epena

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Epena

sja

Colombia

Copyright Information

© 2005, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Epena

© 2005, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

1e08d4cb-71aa-5440-b08f-b522fabb6441